

2018

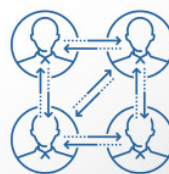
METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Per metus įvyko
7 999 pirkimų
procedūros

Pirkimus vykdė
3 930 pirkimų
vykdytojų

CVP IS registruota
8 356 pirkimų vykdytojų
ir **34 503** tiekėjų

5,3
mlrd. Eur

Turinys

Strateginio veiklos plano įgyvendinimas _ 7

Ižanga _ 7

Strateginių tikslų įgyvendinimas _ 9

Pagrindiniai veiklos rezultatai _ 11

Elektroniniai pirkimai / informacinės sistemos _ 11

Mokymai ir metodinė pagalba _ 16

Pažeidimų rizikos vertinimas / pranešimų nagrinėjimas _ 22

Pažeidimų prevencija _ 26

Pirkimų ir sutarčių priežiūra _ 29

A Priedas. Viešųjų pirkimų sistemos efektyvumo stebėsenos rodikliai 2015–2018 m. _ 41

Vadovo žodis

2018 m., kalbėdami apie viešuosius pirkimus, vis dažniau vartojome žodžius „profesionalumas“ ir „kokybė“.

Profesionalumo sąvoką taikėme ne paskirų, atsitiktinai parinktų asmenų grupei, o turėjome omenyje motyvuotą, nuolatos savo profesines žinias atnaujinančią profesionalų bendruomenę. Pirmas žingsnis siekiant minėto profesionalumo – tai nuo 2018 m. kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) vykdomas Europos Komisijos finansuojamas projektas, kurio rezultatas – sukurta viešųjų pirkimų specialistų mokymo programa, parengta medžiaga pagal dalį programoje numatytų temų, surengti mokymai kiek daugiau nei 50 specialistų iš įvairių perkančiųjų organizacijų. Šie specialistai savo ruožtu ne tik taikys įgytas žinias vykdydami pirkimus, bet ir dalinsis jomis su kitais pirkimų vykdytojais.

Į kokybės sąvoką talpinome ne tik Viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtintą nuostatą siekti, kad padaugėtų pirkimų, kai nugalėtojas išrenkamas pagal kainos ir kokybės ar sąnaudų santykį, bet ir tobulinti pasirenkamus kriterijus, tikrai sudarysiančius sąlygas įsigyti kokybiškesnes paslaugas, darbus ar prekes. Konstatavome situaciją, kai viešasis sektorius, investavęs truputį daugiau laiko ir lėšų, galėjo džiaugtis geresne kokybe. Skatinome pirkimų vykdytojus stebėti ne tik pavienius savo pirkimus, bet vertinti sisteminės jų tendencijas („vieno tiekėjo“ konkursus, neskelbiamas derybas, gautas pretenzijas, pirkimų trukmę). Aktyviai skatinome pradėti naudotis įstatyme įteisintomis rinkos konsultacijų galimybėmis. Daug pastangų skyrėme, kad pirkimų vykdytojai tvarkingai ir kruopščiai atliktų pareigą viešinti įvykusius pirkimus bei sudarytas sutartis.

Struktūrinė Viešųjų pirkimų tarnybos pertvarka leido padidinti prevenciškai peržiūrimų skelbiamų pirkimų skaičių. Ši išankstinė peržiūra suteikė galimybę pirkimų vykdytojams pasitaisyti patiems. Nuo 2018 m. balandžio peržiūrėjome 217 vykdomų pirkimų, kurių planuota vertė sudarė daugiau nei 140 mln. eurų. Nustačius neatitiktį įstatymo nuostatomis, pavyko užkardyti galimus pažeidimus 60 proc. pirkimų.

Korupcijos atvejų viešuosiuose pirkimuose fiksuota 2018 m., jų, ko gero, neišvengsime ir 2019-aisiais. Specialiųjų tyrimų tarnyba savo metinėje veiklos ataskaitoje viešuosius pirkimus mini daugiau nei 30 kartų. Todėl dar reikės nemažai mūsų bendrų pastangų, kad nepakantumas korupcijos apraiškoms kasmet mažėtų.

Žinodami savo stiprybes ir silpnybes, bandome spręsti išskylančius uždavinius. Kaip Lietuvai sekasi, geriausiai įvertina žvilgsnis iš šalies.

Europos Komisijos parengtoje 2018 m. ataskaitoje šalies viešieji pirkimai vertinami taip: viešųjų pirkimų efektyvumas ir skaidrumas toliau gerėjo, tačiau dar reikia išspręsti kai kuriuos uždavinius. Viešųjų pirkimų sistema gerėja, ypač centriniu lygmeniu. Veiklą, pagal kurią laikomasi viešojo pirkimo tvarkos, atliekamas rizikos vertinimas ir nustatomos problemos, brandžiai administruoja Viešųjų pirkimų tarnyba. Vienas iš pagrindinių viešųjų pirkimų sistemos trūkumų tebėra profesionalumo lygis. Be to, būtų galima pagerinti viešųjų pirkimų rinkos konkurencingumą. 24 proc. 2018 m. ES oficialiajame leidinyje paskelbtų viešųjų pirkimų procedūrų dalyvavo tik vienas konkurso dalyvis. Viešųjų pirkimų skaidrumas yra palyginti didelis: skelbiama informacija apie pradėtus konkursus, konkursų laimėtojus ir sudarytas sutartis. Didinti skaidrumą padeda didelis Lietuvos laimėjimas – viešųjų pirkimų perkėlimas į elektroninę erdvę: viešųjų pirkimų, kurių vertė viršija direktyvose nurodytas ribas, procedūrose elektroniniu būdu pateikiama 99,8 proc. pasiūlymų. Tarpvalstybinių viešųjų pirkimų vis dar nedaug ir tai gali daryti neigiamą poveikį kainoms. Vietos lygmeniu tam tikrų rūpesčių vis dar kyla dėl pirkimų planavimo tinkamumo, taip pat dėl skaidrumo ir vidaus pirkimų.

Sėkmės mums visiems tiek susiduriant su iššūkiais, tiek juos įveikiant!

Viešųjų pirkimų sistema

Viešųjų pirkimų politikos formuotoja – Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Politikos įgyvendintojai – Viešųjų pirkimų tarnyba, pirkimų dalyviai (pirkimų vykdytojai, tiekėjai), centrinės perkančiosios organizacijos

Priežiūros ir kontrolės institucijos

Teisėsaugos institucijos, teismai

Viešųjų pirkimų tarnybai tenka išskirtinis vaidmuo užtikrinant į vartotojus orientuotą laiku suteikiamą aiškią metodinę pagalbą, mokymus, veiksmingą pažeidimų prevenciją ir kontrolę, elektroninių pirkimų informacinių sistemų kokybę, lengvai prieinamus viešųjų pirkimų duomenis.

Trumpa apžvalga

5,3
mlrd. Eur

Per metus pirkimams išleista

CVP IS registruota
8 356 pirkimų vykdytojų
ir **34 503 tiekėjų**

Per metus įvyko
7 999 pirkimų
procedūros

Pirkimus vykdė
3 930 pirkimų
vykdytojų

Padidėjo rinkos dalyvių teigiamų
pirkimų sistemos vertinimų balas:
2018 m. – 7 (2016–2017 m. – 6)

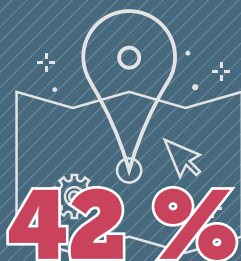
Išaugo rinkos dalyvių elektroninių
pirkimų sistemos efektyvumo
teigiamų vertinimų dalis:
2018 m. – 75 % (2016–2017 m. – 54 %)

Įvyko **1** tarptautinė konferencija

Parengtos **6** metodinės priemonės

Mokymuose dalyvavo
1 882 pirkimų
specialistai

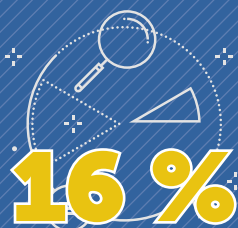
Mokymai surengti
42 % savivaldybių,
o 2016–2018 m. – 68 %

95 % mokymų dalyvių
seminarų **kokybę įverti-**
no gerai ir labai gerai

Trumpa apžvalga

Išaugo pirkimų, kuriuose buvo taikomas ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus

Sudarė **16 %**
pirkimų **skaičiaus**
(2016–2017 m. – 8 %)

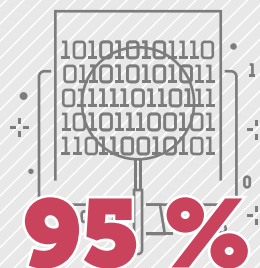
Sudarė **34 %**
pirkimų **vertės**
(2016–2017 m. – 22 %)

Taikė **21 %**
pirkimų **vykdytojų**
(2016–2017 m. – 17 %)

Sumažėjo neskelbiamų derybų skaičius: **2018 m. – 90**
2017 m. – 113, 2016 m. – 142

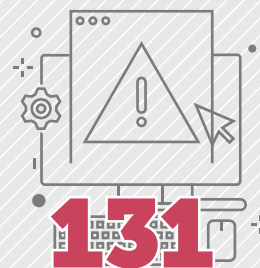
90

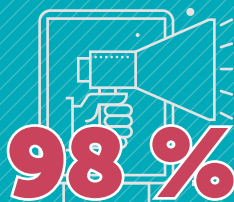
95 % pirkimų ar sutarčių, atrinktų
Tarnybos rizikos vertinimo siste-
mos, **nustatyti pažeidimai**

Įvertinti 393
pirkimai ar sutartys,
kurių **vertė 341 mln. Eur**

131 pirkimo (bendra vertė
77 mln. Eur), **pažeidimai**
užkardyti skelbimo etape

Savivaldybių sudarytų ir CVP IS
paskelbtų sutarčių dalis
padidėjo nuo 67 iki 98 proc.

Po sutarčių viešinimo CVP IS stebėsenos,
2018 m. CVP IS **paskelbta apie 30 tūkst.**
2015–2017 m. sudarytų sutarčių
ir jų pakeitimų

Strateginio veiklos plano įgyvendinimas

Ižanga

Viešieji pirkimai – itin svarbi šalies politikos įgyvendinimo priemonė, galinti padėti įveikti daugelį iššūkių, pirmiausia kuriant tvarią, konkurencingą ekonomiką, darbo vietas. Mokesčių mokėtojai tikisi, kad jiems bus suteiktos kokybiškos viešosios paslaugos, o tam būtinos šiuolaikiškos ir veiksmingos viešųjų pirkimų procedūros, aiški, efektyvi ir skaidri viešųjų pirkimų sistema.

Lietuvoje kasmet įvyksta apie 9 tūkst. pirkimų procedūrų, sudaroma apie 18 tūkst. beveik 5 mlrd. eurų vertės sutarčių. Vidutiniškai viešieji pirkimai sudaro apie 12 proc. šalies bendrojo vidaus produkto (BVP), todėl efektyvesnis jų valdymas tobulinant, stiprinant viešųjų pirkimų sistemą gali padėti sutaupyti daug valstybės lėšų.

Šalies viešųjų pirkimų sistemos efektyvumas matuojamas remiantis 2017 m. sukurta ir toliau plėtojama rodiklių sistema, taip pat naudojantis Europos Komisijos (toliau – EK) kasmet atnaujinamais Bendrosios rinkos rezultatų suvestinės duomenimis¹ (toliau – EK suvestinė). Naudojamosi EK suvestinės duomenimis, valstybės narės turi galimybę įvertinti savo šalies viešųjų pirkimų sistemos efektyvumą pagal nustatyto rodiklių rinkinio reikšmes, o rezultatus palyginti su kitų šalių rezultatais.

Kaip atrodė 2017 m. ir kurioms sritims skyrėme daugiausia dėmesio 2018-aisiais?

Tam tikrais aspektais viešųjų pirkimų sistemos skaidrumas ir efektyvumas gerėjo, tačiau kai kurių rodiklių reikšmės atspindėjo problemiškausias, didesnio dėmesio reikalaujančias sritis.

Galima pasidžiaugti pirkimų, vykdytų nekonkurencingais pirkimo būdais, mažėjimo tendencija – pirkimų, apie kuriuos nebuvo skelbta, dalis Lietuvoje per pastaruosius metus sumažėjo nuo 9 iki 3 proc., o ES šalių tokių pirkimų vidurkis liko 9 proc.

Gera įvertinta rodiklio „Sprendimų priėmimo greitis“ Lietuvoje reikšmė – vidutinė tarptautinių skelbtų pirkimų procedūrų trukmė nuo pasiūlymų pateikimo termino iki sutarties sudarymo Lietuvoje yra 61 diena, ES vidurkis – 93 dienos. Ilgesnės pirkimo procedūros – tai didesnės išlaidos, tiek pirkėjo, tiek tiekėjo patiriamas neapibrėžtumas, tikimybė, kad pasikeis pirkimo poreikis. Trumpesnei nei ES vidurkis pirkimų procedūrų trukmei galimai įtakos turėjo tai, jog beveik 99 proc. pirkimų Lietuvoje vykdoma elektroninėje terpėje.

Vienas iš pagrindinių rodiklių, atspindinčių pirkimų skaidrumą, konkurencingumą, patekimo į rinką galimybes, – „vieno tiekėjo“ pirkimų dalis. 2017 m. Lietuva pagal šio rodiklio reikšmę pateko į „raudoną“ zoną – 21 proc. tarptautinių pirkimų buvo „vieno tiekėjo“. Bendras ES šalių šio rodiklio vidurkis – 24 proc. – rodo, jog su konkurencijos, skaidrumo trūkumo problemomis susiduria ir kitos ES valstybės narės.

Nepakankamai dažnai pirkimai vykdomi pasirenkant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų vertinimo kriterijų, kuris galėtų apimti socialinius, aplinkos apsaugos, inovacinius, prieinamumo ar kitus kokybinius kriterijus. Lietuvoje ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų vertinimo kriterijus buvo pasirinktas 9 proc. tarptautinių pirkimų, o štai vidutiniškai ES šalyse – keturis kartus dažniau (43 proc.).

Pirkimų vykdytojai retai kada perka kartu. Kai perkama bendrai, įsigijami didesni kiekiai, o tai dažnai lemia geresnes kainas, taip pat sudaromos geresnės galimybės keisti praktine patirtimi ir pasiekti geresnę kokybę. Lietuvos bendrų

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/_docs/2018/public-procurement/2018-scoreboard-public-procurement_en.pdf

pirkimų vidurkis siekė 6 proc., ES šalių vidurkis buvo kiek aukštesnis – 9 proc. Bendrai atliekami pirkimai nėra taikomi visais pirkimų atvejais, tačiau toks žemas procentas rodo, jog kol kas išnaudojamos ne visos galimybės pirkti bendrai.

Smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) galimybės dalyvauti Lietuvos tarptautiniuose pirkimuose mažesnės nei ES šalyse. Pirkimų procese kasmet dalyvauja apie 17 tūkst. tiekėjų, tačiau potencialių tiekėjų, galinčių pasiūlyti tiekti prekes, paslaugas ar atlikti darbus, yra kur kas daugiau. EK suvestinės duomenimis, tarptautiniuose pirkimuose Lietuvos SVV sutartis sudaro beveik dukart rečiau nei SVV kitose ES šalyse – 2017 m. Lietuvos tarptautinių pirkimų, kuriuose sutartys sudarytos su SVV įmonėmis, dalis siekė 28 proc., ES šalyse – vidutiniškai 53 proc. Didžioji dalis Lietuvoje registruotų įmonių – smulkiojo ir vidutinio verslo įmonės. Nors naujosiomis Europos Sąjungos direktyvomis viešųjų pirkimų procedūros supaprastintos, kad pirkimuose būtų paprasčiau dalyvauti SVV, viešųjų pirkimų sistemos tobulinimas, sudarant geresnes smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių patekimo į pirkimų rinkas galimybes, 2018 m. išliko svarbiu uždaviniu.

Tarnyba, vykdydama pirkimų prevencinę priežiūrą, teikdama metodinę pagalbą, dėmesį skyrė stambių pirkimų objektų skaidymui į atskiras pirkimo dalis, suteikiant galimybę smulkiojo ir vidutinio verslo įmonėms dalyvauti pirkimuose.

Tik profesionalus ir skaidrus pirkimų vykdytojas gali vykdyti efektyvius pirkimus.

Vienas iš Europos Komisijos 2017 m. įvardytų viešųjų pirkimų prioritetų – pirkimų vykdytojų profesionalumas. EK pabrėžia, kad viešieji pirkimai yra priemonė, kuria tinkamai pasinaudoję, galime pasiekti strateginių šalies tikslų: inovacijų augimo, socialiai atsakingos ir aplinką tausojančios ekonomikos plėtros. Tarnyba, siekdama kryptingai ir efektyviai ugdyti viešųjų pirkimų specialistų įgūdžius, 2018 m. vasario–2019 m. kovo mėnesiais kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) vykdė Europos Komisijos finansuotą projektą „Lietuvos viešųjų pirkimų sistemos tobulinimas per profesionalizavimą ir mokslinių tyrimų ir plėtros paslaugų pirkimų efektyvinimas“.

Šio projekto metu EBPO ekspertai analizavo viešųjų pirkimų profesionalumo situaciją Lietuvoje ir pateikė siūlymų, kaip įveikti sunkumus, su kuriais susiduriama ugdant viešųjų pirkimų specialistų gebėjimus. Taip pat buvo sukurta viešųjų pirkimų specialistų mokymo programa ir parengta medžiaga, skirta daliai programoje numatytų temų, surengtos 2 mokymų sesijos (antrosios metu pirmoje sesijoje mokyti dalyviai patys tapo lektorais) – mokymuose dalyvavo kiek daugiau nei 50 specialistų iš įvairių perkančiųjų organizacijų.

Augant pirkimų apimtims, vykstant skaitmenizavimo procesui, būtini geresnės kokybės ir lengviau prieinami viešųjų pirkimų duomenys. Tai užtikrina didesnę pirkimų skaidrumą, leidžia efektyviau analizuoti pirkimų duomenis ir daryti pagrįstas išvadas, kaip tobulinti viešųjų pirkimų sistemą.

Įsigaliojus naujam viešųjų pirkimų reglamentavimui, Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (CVP IS) keitėsi visų duomenų šaltinių, skirtų įvairiai pirkimų informacijai kaupti, struktūra. Pirkimų vykdytojai yra atsakingi už laiku pateikiamus duomenis, pateiktų duomenų teisingumą, tačiau Tarnyba neretai susiduria su duomenų kokybės problema – ne visi pirkimų vykdytojai atsakingai teikia duomenis, dažnai kyla poreikis juos tikslinti, o tai daro neigiamą įtaką pirkimų rizikos vertinimo, duomenų analizės, įvairių ataskaitų rengimo bei kt. procesams. Tarnyba 2018 m. daug dėmesio skyrė pirkimų vykdytojų mokymui, kaip tinkamai pateikti pirkimų duomenis, parengė tam skirtų metodinių priemonių. Ypatingas dėmesys buvo skirtas ir CVP IS sutarčių registre kaupiamų duomenų pateikimui laiku ir tinkamai. Reikšmingas rezultatas pasiektas savivaldybių geresnio sutarčių viešinimo aspektu (ankstesni 67 proc. padidėjo iki 98 proc. paviestųjų sutarčių). Vieši duomenys užtikrina geresnės bendravimo su visuomene galimybes bei padeda efektyviau kovoti su korupcija.

2018 m. Tarnyba atliko svarbius CVP IS patobulinimus, kurie palengvino naudotojams darbą su sistema. Tai savo ruožtu turėjo įtakos gerokai palankesniai nei praėjusiais metais vartotojų vertinimui.

Tarnyboje įvykdžius reorganizaciją, optimizuotos metodinės pagalbos ir priežiūros funkcijos, sustiprinta prevencinė priežiūra. Šie veiksmai leido Tarnybai veiksmingiau panaudoti turimus žmogiškuosius išteklius, siekiant strateginių tikslų.

Strateginių tikslų įgyvendinimas

1 strateginis tikslas. Supaprastinti viešųjų pirkimų vykdymą, užtikrinant efektyvų valstybės lėšų panaudojimą

1 lentelė. Strateginį tikslą įgyvendinančios programos ir atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintų asignavimų panaudojimas

Programos, tikslo kodas	Programos, tikslo pavadinimas	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Patvirtintas asignavimų planas	Patikslintas asignavimų planas	Faktiškai panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų patikslintame plane, dalis (proc.)*
1	2	3	4	5	6
01.001	Aiškių ir supaprastintų procedūrų užtikrinimas viešųjų pirkimų dalyviams	3 158,0	3 158,0	3 077,4	97,4
01.001.01	Gerinti elektroninių viešųjų pirkimų informacinių sistemų kokybę	173,6	173,6	173,6	100,0
01.001.02	Laiku ir aiškiai teikti metodinę pagalbą, išvadas	2 984,4	2 984,4	2 903,8	97,3

Iš jų ES ir kita tarptautinė finansinė parama

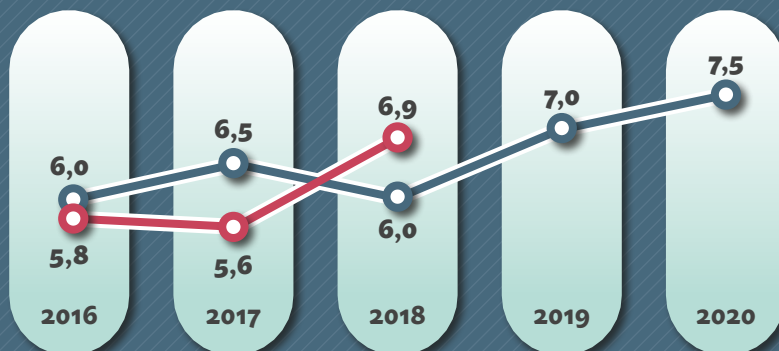
01.001	Aiškių ir supaprastintų procedūrų užtikrinimas viešųjų pirkimų dalyviams	381,0	381,0	315,8	82,9
01.001.01	Gerinti elektroninių viešųjų pirkimų informacinių sistemų kokybę	0	0	0	100
01.001.02	Laiku ir aiškiai teikti metodinę pagalbą, išvadas	381,0	381,0	315,8	82,9

* ES paramos lėšų asignavimų panaudojimo procento nuokrypis 17,1 proc. Nuokrypis susidarė dėl Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos modifikavimo darbų dalies perkėlimo į 2019 metus.

Strateginio tikslo pažangai matuoti buvo numatytas efekto vertinimo kriterijus, parodantis, kaip, rinkos dalyvių apklausos duomenimis, viešųjų pirkimų sistema vertinama skaidrumo, aiškumo, efektyvumo aspektais. Apklausos duomenimis, 2018 m., palyginti su praėjusiais dvejais metais, įvyko teigiamas pokytis – rinkos dalyviai ėmė palankiau vertinti viešųjų pirkimų sistemą. Per 3 metų laikotarpį efekto vertinimo kriterijaus siektina reikšmė pirmą kartą viršijo planuotą reikšmę, o, lyginant su 2016–2017 m. laikotarpiu, vertinimo balas išaugo nuo 6 iki 7 (10 balų sistemoje). 1 pav. pateiktas apibendrintas rinkos dalyvių vertinimas.

> 1 pav.

Rinkos dalyvių, kurie viešųjų pirkimų sistemą vertina kaip skaidrią, aiškią ir efektyvią, dalis

Planas
Faktas

Šaltinis: Viešųjų pirkimų tarnybos 2018 m. atliktos rinkos dalyvių apklausos duomenys

Teigiamą pokytį paskatino:

- mokymai beveik visose savivaldybėse;
- optimizuota metodinė pagalba / daugelis atsakymų pateikti DUK'ais;
- išleistos rinkai naudingos metodinės priemonės;
- sustiprinta prevencija – pažeidimai užkardomi dar iki vokų su tiekėjų pasiūlymais atplėšimo;
- informacinių sistemų tobulinimas;
- elektroninio parašo sprendimo įdiegimas;
- pokytis sutarčių viešinimo srityje.

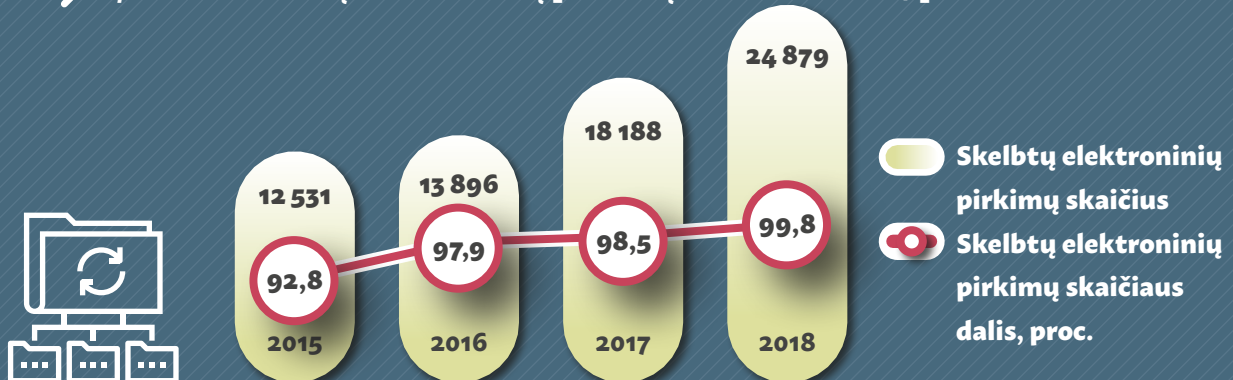

Pagrindiniai veiklos rezultatai

Elektroniniai pirkimai / informacinės sistemos

> 2 pav.

Skelbtų elektroninių pirkimų skaičiaus dalis, proc.

Nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojus naujam reglamentavimui, pirkimų vykdytojo ir tiekėjo bendravimas bei keitimasis informacija pagal šį įstatymą, įskaitant skelbimų apie pirkimą, kvietimų pateikti pasiūlymą ir kitų pirkimo dokumentų, tiekėjų paraiškų, pasiūlymų, sprendinių, projekto konkursų planų ir projektų pateikimą, vyksta naudojantis CVP IS priemonėmis. Šių reikalavimų gali būti nesilaikoma tik išimtiniais atvejais.

2018 m. skelbtų elektroninių pirkimų skaičiaus dalis siekė beveik 100 proc. visų skelbtų pirkimų.

Vieno iš programos *Aiškių ir supaprastintų procedūrų užtikrinimas viešųjų pirkimų dalyviams* tikslų – gerinti elektroninių viešųjų pirkimų informacinių sistemų kokybę – įgyvendinimui vertinti 2018–2020 m. strateginiame veiklos plane Taryba numatė vertinimo kriterijus. Vienas jų – *užtikrinti efektyvų el. pirkimų sistemos veikimą* (vartotojų palankus vertinimas, %). 2018 m. vertinimo kriterijaus reikšmė buvo nustatyta pagal viešųjų pirkimų dalyvių apklausos rezultatus.

> 3 pav.

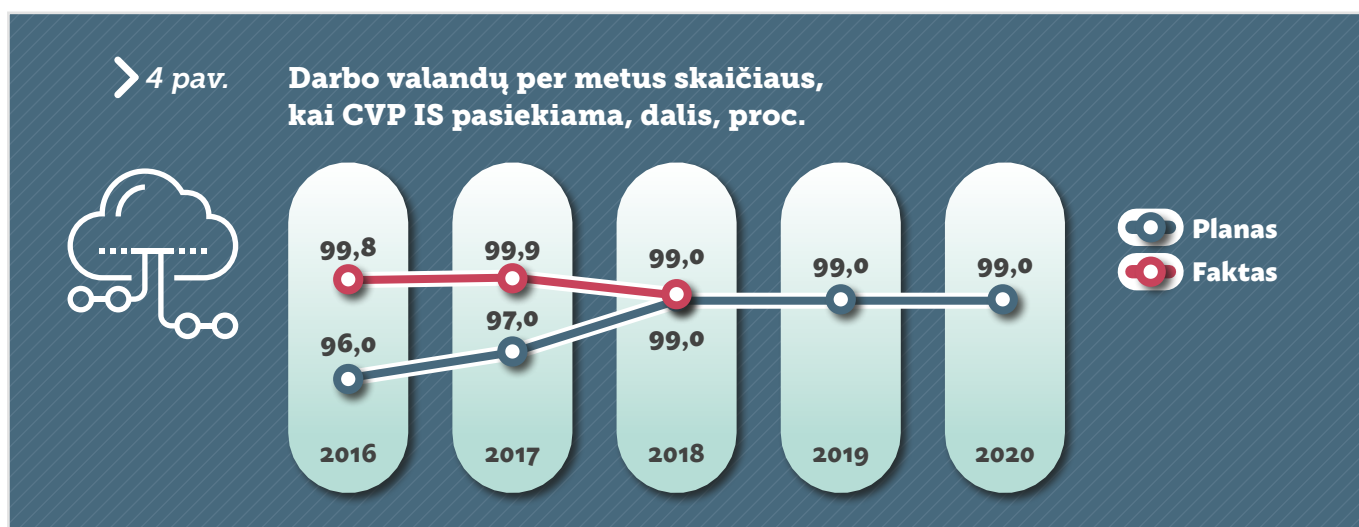
Efektyvaus el. pirkimų sistemos veikimo užtikrinimas, vartotojų palankus vertinimas, proc.

Palankus CVP IS vartotojų vertinimas 2018 m. išaugo, nes tais metais Tarnyba atliko svarbius vartotojų darbą su sistema palengvinusius CVP IS patobulinius:

- užtikrintas stabilus ir nenutrūkstamas CVP IS veikimas (didėjant naudotojų skaičiui ir duomenų kiekiui, Tarnyba atliko būtinus duomenų saugyklos ir kompiuterių tinklo atnaujinimo darbus);
- tiekėjams sudaryta galimybė pasiūlymus pasirašyti mobiliuoju parašu, o tai daugeliui tiekėjų yra patogiau nei pasirašyti stacionariu parašu (kortele ar USB atmintuku);
- sukurtas patogesnis pirkimų susiejimas su planuojamais pirkimais (atnaujintas planuojamų pirkimų suvestinės viešinimo funkcionalumas perkeliant funkcijas iš senosios į naująją CVP IS platformą);
- CVP IS pritaikyta, kad galima būtų naudotis visomis populiariomis interneto naršyklėmis (*Google Chrome, Internet Explorer, Mozilla Firefox, Safari, Opera*).

Kito Tarnybos strateginiame plane numatyto CVP IS efektyvumo rodiklio – *CVP IS pasiekiamumas* – pasiektos reikšmės pateiktos 4 paveiksle.

Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema

CVP IS tobulinimas

Igyvendindama vieną savo programos „*Aiškių ir supaprastintų procedūrų užtikrinimas viešųjų pirkimų dalyviams*“ tikslų – „Gerinti elektroninių viešųjų pirkimų informacinių sistemų kokybę“, 2018 m. Tarnyba atliko šiuos CVP IS pakeitimus, kurie padėtų užtikrinti CVP IS pasiekiamumą didinant viešųjų pirkimų skaidrumą, pirkimų sąnaudų bei pirkimų procedūrų trukmės mažėjimą, konkurencingumą, informacijos viešinimą:

CVP IS įdiegta papildoma elektroninio parašo funkcija, leidžianti tiekėjams teikiamus pasiūlymus pasirašyti naudojant įvairią populiarią techninę ir programinę įrangą, turint įvairius kvalifikuoto elektroninio parašo sertifikatus ir mobiliuoju parašu. Atnaujinus pasirašymo kvalifikuotu elektroniniu parašu funkcionalumą, pasiūlymui pasirašyti galima naudoti visas populiarias interneto naršykles (pvz., „Google Chrome“, „Internet Explorer“, „Mozilla Firefox“, „Safari“, „Opera“). Atnaujinus elektroninio parašo funkcionalumą, CVP IS automatiškai tikrinamas elektroninio parašo sertifikatas ir jo galiojimas.

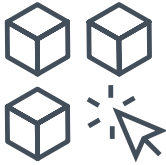

Planuojamų pirkimų suvestinės viešinimo funkcija iš senosios CVP IS platformos perkelta į naująją platformą, kurioje sukurtos galimybės kiekvieną vykdomą pirkimą patogiai susieti su planuojamu pirkimu. Taip siekiama užtikrinti, kad visi vykdomi tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai būtų įtraukti į CVP IS planuojamų pirkimų suvestinę.

Tarnybos infrastruktūroje įdiegtas žiniatinklio (Web) portalas – Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento formos pildymo portalas. Iki šiol pirkimų dalyviai naudojo Europos Komisijos sukurtą portalą, tačiau EK yra nusprendusi iki 2019 m. balandžio panaikinti senąjį portalą. Nuo tada pirkimų dalyviai privalės naudotis Tarnybos sukurtu portalu.

Atlikti pagrindiniai CVP IS (ir jos posistemių) pritaikymo, atsižvelgiant į naujojo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje (GSI), įstatymo nuostatas, darbai. Sukurta planuojamų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, suvestinės viešinimo funkcija. Taip pat CVP IS sukurtos naujos pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, ataskaitų formos (AtGn-1, AtGn-2). Naujųjų ataskaitų pildymas vartotojams yra paprastesnis, kadangi dalis reikiamos informacijos pildant ataskaitas automatiškai perkeliama iš pirkime anksčiau pateiktos informacijos.

Didėjant CVP IS priemonėmis atliekamų pirkimų ir sistemos naudotojų skaičiui, kaupiamos ir saugomos informacijos kiekiui, Tarnyba atliko CVP IS duomenų saugyklos apimties išplėtimo bei kompiuterinio tinklo įrangos atnaujinimo darbus.

Metodinė pagalba CVP IS naudotojams

2018 m. Tarnyba, siekdama užtikrinti sklandų CVP IS vartotojų darbą, jų gebėjimą tinkamai naudotis sistema ir pagalbos jiems teikimą, atnaujino tiekėjams ir pirkimų vykdytojams paskelbtą mokomąją medžiagą, parengė naują aukciono vykdymo CVP IS pagal naują pirkimo būdo šabloną tiekėjams ir pirkimų vykdytojams skirtą mokomąją medžiagą. Taip pat buvo sukurti ir internetinėje svetainėje paskelbti CVP IS mokomieji vaizdo filmukai tokiomis temomis:

- „Aukciono vykdymas CVP IS priemonėmis“;
- „Kaip pateikti pasiūlymą pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu“;
- „Metinės ataskaitos Atn-3 pildymas CVP IS“;
- „Naudotojų įtraukimas į projekto ar pirkimo komandą“;
- „Naudotojų pašalinimas“.

„Aukciono vykdymas CVP IS priemonėmis“

Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje vienas iš krypties 3.3. „Skaidrumo ir atvirumo didinimas, kovos su korupcija stiprinimas“ įgyvendinimo numatytų darbų – Elektroninio aukciono taikymo skatinimas, įvertinant elektroninių aukcionų nepopuliarumo priežastis ir įgyvendinant siūlymus².

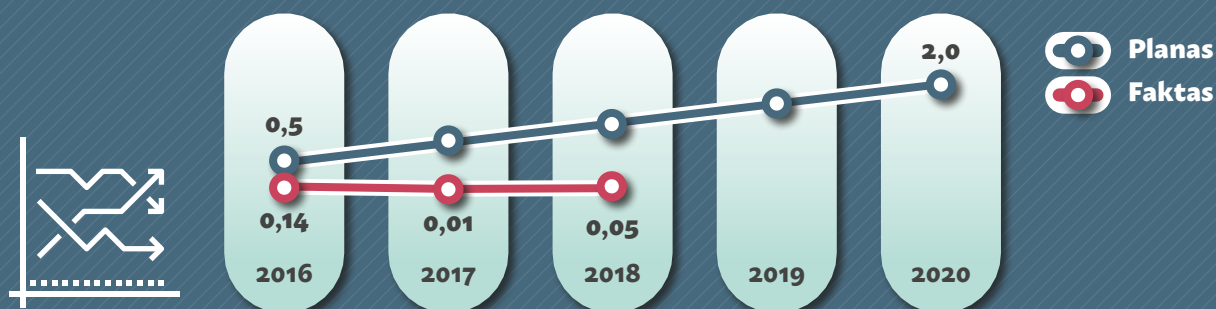
Elektroninio aukciono (E. aukcionas) privalumai – mažesnė administracinė našta, efektyvesnis viešojo pirkimo procesas, mažesnės pirkimo sąnaudos, konkurencingesni pasiūlymai. Visa tai lemia mažesnę sutarties vertę, sudaro didesnes galimybes smulkiąjam ir vidutiniam verslui dalyvauti pirkimuose.

E. aukciono procedūra Lietuvos viešuosiuose pirkimuose taikoma gana retai. Elektroninis aukcionas gali būti vykdomas perkant prekes, paslaugas ar darbus, atliekant pirkimą atviro ar riboto konkurso būdu bei vykdant skelbiamas derybas, kai tiksliai suformuluota techninė specifikacija. Didžiausią naudą vykdant elektroninį aukcioną galima gauti, perkant didesnius kiekius standartinių prekių, paslaugų ar darbų tose srityse, kuriose didelė tiekėjų konkurencija.

2018 m. pirkimų, kuriems taikytas elektroninis aukcionas, sutartis pasirašė 15 pirkimo vykdytojų. Šių pirkimų vertė siekė 2,2 mln. Eur, tai sudarė 0,05 proc. bendros per šį laikotarpį sudarytų supaprastintų ir tarptautinių pirkimų sutarčių vertės. Daugiausia tokių pirkimų (3) įvykdė AB „Lietuvos geležinkeliai“, šių pirkimų vertė – 1,2 mln. Eur. Didžiausios vertės pirkimą, kuriam taikytas elektroninis aukcionas, taip pat įvykdė AB „Lietuvos geležinkeliai“, šio pirkimo vertė siekė 0,8 mln. Eur.

> 5 pav.

Pirkimų, kuriems taikytas elektroninis aukcionas, vertės dalis nuo visų pirkimų vertės, proc.

Pagal 2018 m. paskelbtų pirkimo procedūrų, kurių metu taikytas elektroninis aukcionas, skaičių pirmauja Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Šis pirkimų vykdytojas 2018 m. paskelbė 6 pirkimus, kuriems buvo taikytas elektroninis aukcionas.

Tarnyba, siekdama skatinti ir padėti pirkimų vykdytojams dažniau rinktis E.aukcionų procedūrą, 2018 m. sukūrė metodinę priemonę – mokomąjį filmuką apie E.aukcionų taikymą.

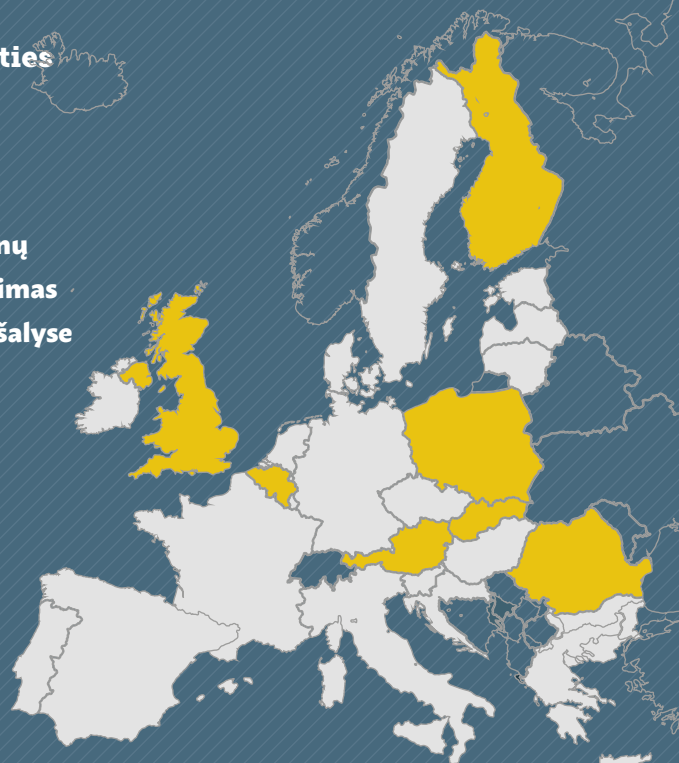
> 6 pav.

E. aukciono gerosios patirties taikymo pavyzdžiai ES valstybėse narėse³

Nepaisant elektroninių aukcionų teikiamų privalumų, jų naudojimas nėra labai paplitęs ir kitose ES šalyse

Austrija, Belgija, Suomija, Lenkija, Rumunija, Slovakija, Jungtinė Karalystė

„Kaip pateikti pasiūlymą pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu“

Tiekėjams buvo sukurta svarbi galimybė pasiūlymus pasirašyti mobiliuoju parašu, o tai daugeliui yra patogiau nei pasirašyti stacionariu parašu (kortele ar USB atmintuku). Taip pat CVP IS pritaikyta, kad būtų galima naudotis visomis populiariomis interneto naršyklėmis („Google Chrome“, „Internet Explorer“, „Mozilla Firefox“, „Safari“, „Opera“). Kadangi pasiūlymo pateikimo etapas (momentas) yra kritiškai svarbus visame pirkimo procese, Tarnyba sukūrė mokomąjį filmuką, kaip pateikti pasiūlymus pasirašant kvalifikuotu elektroniniu parašu. Pateikti pasiūlymą tiekėjai privalo tinkamai ir iki nurodyto termino, todėl ypač svarbu, kad jie būtų supažindinti su visomis CVP IS pasiūlymo pasirašymo galimybėmis.

„Metinės ataskaitos Atn-3 pildymas CVP IS“

Pirkimų duomenimis remiamasi rengiant statistinius duomenis, sektorines analizes, vertinant pirkimų bei pirkimų vykdytojų riziką ir kt. Tarnyba pastebi, kad pirkimų vykdytojai neretai susiduria su sunkumais, kaip tinkamai pateikti duomenis ataskaitose. Metinėse ataskaitose teikiama mažos vertės pirkimų apimtis, išskiriant pirkimų, po kurių sudarytas sutartis privaloma viešinti CVP IS, po kurių – neprivaloma, kita informacija. Informacija apie viešintinų sutarčių apimtis yra svarbi atliekant sutarčių viešinimo stebėseną. Tarnybos mokomajame filmuke detalai aiškinama, kokiais atvejais pirkimų vykdytojai turėtų rinktis vieną ar kitą ataskaitos lauką. Sukūrus šią mokomąją priemonę, gerokai sumažėjo pirkimų vykdytojų konsultacijų, kaip pildyti ataskaitą, poreikis, pagerėjo pateiktų duomenų kokybė.

„Naudotojų įtraukimas į projekto ar pirkimo komandą“

Tarnyba pastebėjo, kad dalis pirkimų vykdytojų nepakankamai naudojami CVP IS galimybe įtraukti paskyros naudotojus į projekto ar pirkimo komandą, jie suteikia naudotojui perteklines administratoriaus teises, kurio-
mis šis įgyja galimybę valdyti visus pirkimo vykdytojo pirkimus ir administruoti visą pirkimo vykdytojo paskyrą. Pirkimų vykdytojai turėtų dažniau pasitelkti paprastus naudotojus (ne administratorius), kuriuos įtrauktų į norimus projektus ar pirkimus. Tarnyba sukūrė mokomąjį filmuką, kaip tinkamai įtraukti naudotojus į projektą ar pirkimo komandą ir taip sustiprinti pirkimų vykdytojo CVP IS paskyros saugumą.

„Naudotojų pašalinimas“

Tarnyba pastebėjo, kad dalis pirkimų vykdytojų ir tiekėjų netinkamai administruoja savo paskyrų naudotojus, ne taip, kaip nurodyta naudojimosi CVP IS taisyklėse. Pasitaiko atvejų, kad seniai nebedirbantys darbuotojai vis dar turi aktyvias CVP IS paskyras, – taip pažeidžiamas paskyros duomenų saugumas. Siekdama, kad tokių situacijų neliktų, Tarnyba sukūrė mokomąjį filmuką, kuriame detalai parodoma, kaip pašalinti paskyros naudotojus, kuriems prisijungimai prie CVP IS jau nebėra būtini.

Mokymai ir metodinė pagalba

Pirkimų vykdytojų ir tiekėjų konsultavimas

Siekdama užtikrinti metodinės pagalbos prieinamumą, 2018 m. Tarnyba pirkimų vykdytojams ir tiekėjams CVP IS naudojimo, įstatymų taikymo, skelbimų ir ataskaitų pildymo klausimais teikė konsultacijas. Tai buvo daroma per konsultavimo platformą. 2018 m. atsakyta į 21 831 paklausimą. Kiekvieną darbo dieną Tarnyba atsako beveik į 100 paklausimų.

**Kiekvieną darbo dieną Tarnyba atsako
beveik į 100 paklausimų.**

> 7 pav.

2018 metais Tarnybos suteiktos konsultacijos

CVP IS klausimais

11 289

Įstatymų taikymo klausimais

9 620

922

**Skelbimų ir ataskaitų
pildymo klausimais**

Daugiausia paklausimų buvo susijusių su CVP IS naudojimu, kiek mažiau – su įstatymų: Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (VPĮ), Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo (PI) bei kitų susijusių teisės aktų – taikymu.

Pirkimų vykdytojai ir tiekėjai į Tarnybą metodinės pagalbos teisės aktų taikymo klausimais 2018 m. kreipėsi 18 proc. rečiau nei 2017 metais.

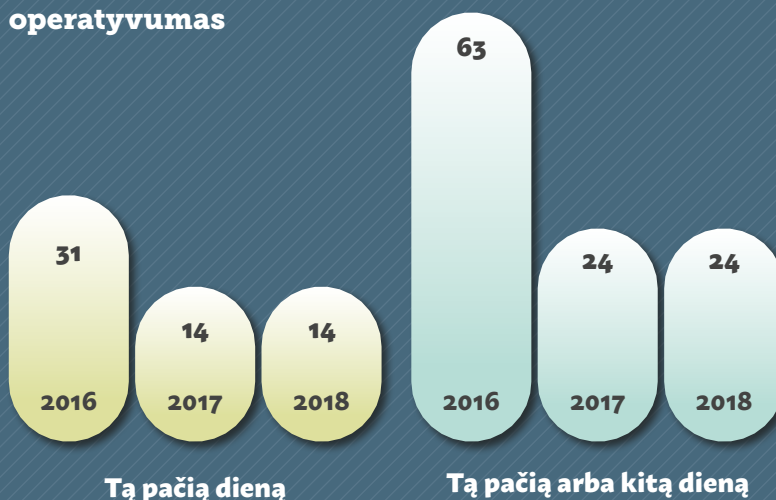
Kreipimūsi gauti konsultaciją sumažėjo, Tarnybai papildžius dažniausiai užduodamų klausimų (DUK) sąrašą, taip pat įtakos turėjo besiformuojanti praktika po 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojusios naujos VPĮ / PI redakcijos.

2018 m. konsultavimo platformoje DUK papildyti 224 naujais klausimais ir atsakymais, iš jų 214 paviešinti Tarnybos „Facebook“ paskyroje. Tarnybos duomenimis, papildžius DUK, paklausimų srautas sumažėjo bent 1 561 kreipimūsi: tiek Klausk.vpt.lt naršytojų, pradėję rašyti klausimą, gavo klientų aptarnavimo platformos pasiūlymą pasiskaityti DUK ir šiuo pasiūlymu pasinaudojo.

2018 m. vartotojai Klausk.vpt.lt atliko 2 261 paiešką. **Analizuojant paklausimų struktūrą pagal įstatymus**, dėl kurių taikymo buvo užduodami klausimai, daugiausia paklausimų, net 66 proc., buvo susijusių su VPĮ / PI taikymu.

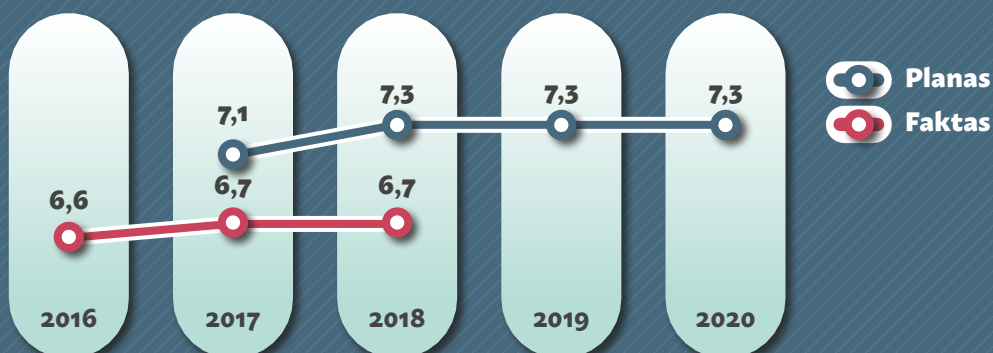

> 8 pav.

Metodinės pagalbos suteikimo operatyvumas

Suteiktų konsultacijų operatyvumas 2018 m., palyginti su 2017-aisiais, nesikeitė. Žmogiškųjų išteklių trūkumas neleido pagerinti šio rodiklio.

> 9 pav.

Viešųjų pirkimų dalyvių vertinimas, ar teikiama metodinė pagalba yra aiški, operatyvi, profesionali

Viešųjų pirkimų dalyvių apklausos duomenimis, geriausiai vertinamas Tarybos teikiamos pagalbos profesionalumas, kiek mažiau – konsultacijų aiškumas bei atsakymų greitis, operatyvumas.

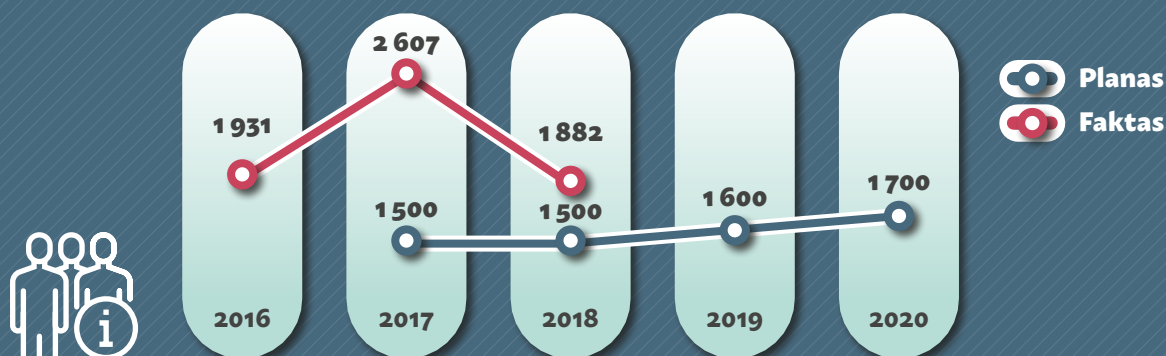
Mokymai

2018 m. Taryba tęsė pirkimų vykdytojų mokymus stiprindama jų kompetencijas. Mokymų metu pristatytos šios temos:

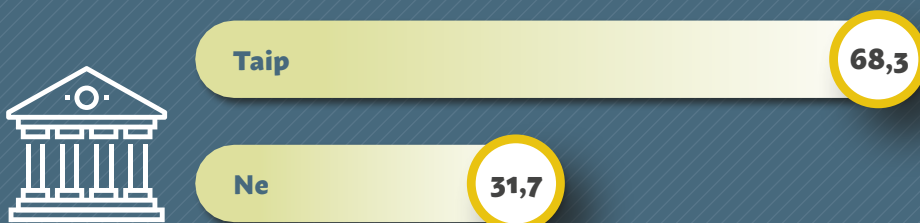
- rinkos tyrimas;
- rinkos konsultacijos: pagrindiniai aspektai;
- pirkimui (sutarčiai) suplanuotos lėšos. Pasiūlymo kaina;
- efektyvus mažos vertės viešųjų pirkimų vykdymas;
- tiekėjų pašalinimo pagrindai ir kvalifikacijos reikalavimai;
- kainodaros taisyklės;
- korupcija viešuosiuose pirkimuose;

- ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas;
- nepatikimų tiekėjų sąrašas. „Melagių“ sąrašas;
- susipažinimas su pasiūlymais. Sutarčių viešinimas;
- sutarčių keitimas;
- įvadiniai CVP IS mokymai;
- viešųjų pirkimų vykdymas CVP IS priemonėmis.

> 10 pav. Mokymuose dalyvavusių pirkimų vykdytojų atstovų skaičius

> 11 pav. Savivaldybių, kuriose 2016–2018 m. rengti mokymai, dalis, proc.

2018 m. Tarnybos atstovai apsilankė Alytaus, Anykščių, Biržų, Elektrėnų, Ignalinos, Jonavos, Kaišiadorių, Kau-
no, Klaipėdos, Marijampolės, Molėtų, Pakruojo, Panevėžio, Pasvalio, Prienų, Raseinių, Šiaulių, Švenčionių,
Tauragės, Trakų, Utenos, Vilniaus, Visagino, Zarasų regionuose ir surengė ten mokymus.

Iš viso 2016–2018 m. mokymuose dalyvavo 41 savivaldybės specialistai (68 proc. visų savivaldybių).

2018 m. buvo tęsiama Tarnybos iniciatyva – individualūs pirkimų vykdytojų konsultaciniai apšankimai. Tarny-
bos konsultantai apsilankė keturiolikoje pirkimų vykdytojų organizacijų, su kuriomis nagrinėjo joms kylančius
klausimus, davė praktinių patarimų. Seminaras apie viešuosius pirkimus buvo surengtas policijos įstaigų pre-
vencijos pareigūnams.

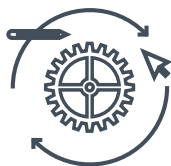

statyti tokių vertinimo kriterijų, kurie, vykdant pirkimo sutartį, galėtų būti keičiami (pavyzdžiui, vienas iš pasiūlymo vertinimo kriterijų – *veiklos grafiko detalumas*, kuris, sutartyje numačius tokią galimybę, dėl tam tikrų objektyvių priežasčių sutarties vykdymo metu galėtų būti koreguojamas); kriterijus *aprašymo detalumas* nerekomenduojamas; ar pasiūlymas bus laikomas atrinktas pagal *geriausios kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio kriterijų*, priklauso nuo pasiūlymų reikalavimų visumos. Gairėse taip pat aiškinama, kad gyvavimo ciklo sąnaudų vertinimo metodą reikėtų naudoti taikyti tuomet, kai likusios prekių, paslaugų ar darbų gyvavimo ciklo sąnaudos (energijos suvartojimas, palaikymas, priežiūra, perdirbimo / sunaikinimo išlaidos) yra didelės, palyginti su įsigijimo sąnaudomis.

2018 m. dar parengtos naujos gairės šiomis 6 temomis:

- Rinkos konsultacijos: iššūkiai ir galimybės;
- Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose gairės;
- Maisto produktų pirkimų gairės;
- Sutarčių keitimo gairės;
- Statinio statybos techninės priežiūros paslaugų pirkimo gairės;
- Konfidencialumas viešuosiuose pirkimuose.

Siekdama paskatinti tiekėjų konkurenciją, o pirkimų vykdytojus skatindama atsakingai rengtis pirkimams įvertinant rinkos sąlygas bei galimas alternatyvas, Tarnyba 2018 m. pradžioje parengė rinkos konsultacijų vykdymo gaires **Rinkos konsultacijos: iššūkiai ir galimybės**. Gairėse aptariama rinkos konsultacijų teikiama nauda, atkreipiamas dėmesys į svarbiausius rinkos konsultacijų aspektus, pateikiama praktinių patarimų, kaip, pasinaudojant rinkos konsultacija, pasirengti pirkimui, dalijamasi užsienio pirkimų vykdytojų rinkos konsultacijų praktikos pavyzdžiais. Kaip antai: „Viena Švedijos savivaldybė nusprendė, jog yra poreikis mokykloms tiekti halal maisto produktus. Vykdydama rinkos konsultaciją ji gavo tiekėjų atsakymą, kad šiuo metu pasiūlyti halal produkcijos jie negali, tačiau po 8 mėnesių, jau vykdant pirkimą, sulaukta 3 tiekėjų pasiūlymų – tiekėjai per tą laiką prisitaikė prie išreikštų pirkimo vykdytojo poreikių ir pakoregavo siūlomos produkcijos asortimentą.“ Šios gairės skirtos pirkimų vykdytojų organizacijų darbuotojams, atsakingiems už pirkimų planavimą ir vykdymą. Gairės naudingos ir tiekėjams, norintiems geriau suprasti rinkos konsultacijų tikslą ir mechanizmą. Gairėse akcentuojama, jog, vykdant rinkos konsultaciją, visais atvejais turi būti užtikrinama, kad:

- nė vienam kompetentingam subjektui nebus teikiama pirmenybė kitų atžvilgiu, pvz., pateikiant daugiau informacijos nei kitiems;
- rinkos konsultacijos rezultatai nebus pritaikyti konkrečiam tiekėjui;
- nebus bendraujama tokiu būdu, kuris suteiktų pranašumą kuriam nors kompetentingam subjektui ar tokių subjektų grupei.

Nors Lietuvoje rinkos konsultacijos yra galimybė, bet ne prievolė, pastebimas nemažas susidomėjimas šiomis konsultacijomis.

> 13 pav. Skelbtų rinkos konsultacijų skaičius

2018

280

42

2017 (nuo liepos 1 d.)

Vertinant pirkimų vykdytojų rinkos konsultacijų atlikimo tendencijas, nustatyta, kad laikotarpiu nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. liepos 1 d., tokių tyrimų buvo atlikta 206, iš jų 42 – 2017 m. antrąjį pusmetį ir 164 – 2018 m. pirmąjį pusmetį. Lyginant šiuos du laikotarpius, rinkos konsultacijų padaugėjo beveik 4 kartus.

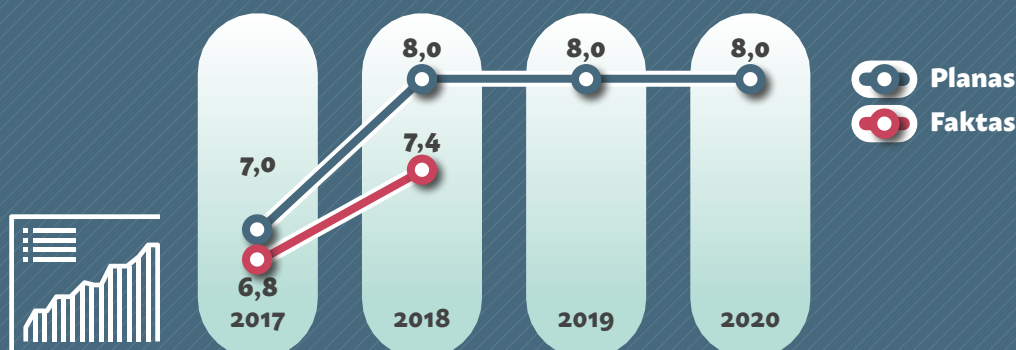
2018 m. 59 pirkimų vykdytojai paskelbė 280 rinkos konsultacijų. Daugiausiai rinkos konsultacijų vykdė AB „Lietuvos geležinkeliai“ – 48, Respublikinė Klaipėdos ligoninė – 38 ir UAB Verslo aptarnavimo centras – 31.

Prievolė pirkimų vykdytojams viešinti laimėtojo pasiūlymą, sudarytą sutartį ir jos pakeitimus

atsirado nuo 2015 m. sausio 1 d., tačiau pirkimų vykdytojams vis dar kyla klausimų, kokia informacija privalo būti paviešinta ir negali būti laikoma konfidencialia. Matydama, kad praktikoje tiekėjai gan dažnai piktnaudžiauja klaidingai nurodydami, jog visas pasiūlymas ar didžioji jo dalis yra konfidenciali arba sudaro komercinę paslaptį, o pirkimų vykdytojai, kad išvengtų galimų ginčų su tiekėjais, nepaisydami įstatyminės prievolės bei skaidrumo principo, konfidencialia yra linkę laikyti beveik bet kokią tiekėjo nurodytą informaciją, Tarnyba 2018 m. parengė metodinę priemonę **Konfidencialumas viešuosiuose pirkimuose**. Šia priemone Tarnyba siekė pagelbėti pirkimų vykdytojams nepaklysti konfidencialumo labirintuose ir padėti jiems užtikrinti pakankamą procedūrų viešumą skelbiant laimėtojo pasiūlymą ir sudarytą sutartį (jos pakeitimus) bei supažindinant pirkimo dalyvius su laimėtojo pasiūlymu, kadangi ankstesniu viešųjų pirkimų reguliavimu tiekėjams buvo palikta pakankamai didelė laisvė patiems pasirinkti (nuspręsti), kuri informacija yra laikoma konfidencialia. Minėtoje priemonėje aiškiai, su pavyzdžiais išdėstoma, kad tiekėjo pavadinimas, kainos, įkainiai, siūlomų prekių gamintojai bei modeliai, prekių aprašymai (techninės specifikacijos) nėra konfidenciali informacija.

> 14 pav. Vertinimas, ar parengtos rekomendacijos yra naudingos (vertinama balais 10 balų sistemoje)

Kai kurie teisės aktai, palyginti su praėjusių metų apklausos duomenimis, iš rekomendacinių tapo privalomi – tai galimai padarė didžiausią įtaką kiek žemesniam, nei planuotas, vertinimo rezultatui.

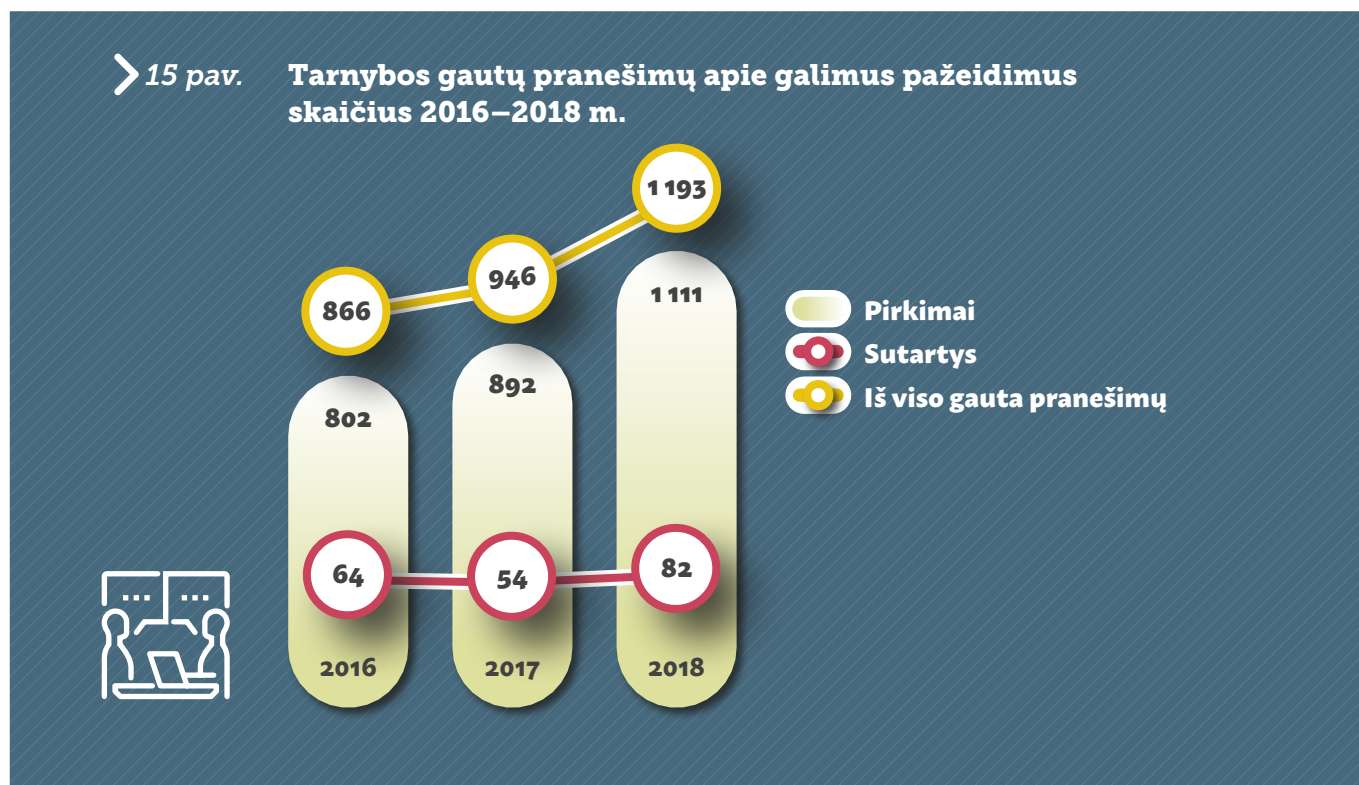
Konferencija

Tarnyba, įvertindama maitinimo ir maisto produktų srityje vyraujančią viešųjų pirkimų problematiką, 2018 m. rugsėjo 27 dieną surengė konferenciją „Ar galime geriau pirkti maistą?“, kuri subūrė 93 dalyvius. Renginio metu su savivaldybių, gydymo, ugdymo ir kitų pirkimų vykdytojų atstovais intensyviai diskutuota, su kokiomis problemomis susiduria tokios pirkimus vykdančios pirkimų vykdytojai, ieškota šių problemų atsiradimo priežasčių ir jų sprendimo būdų. Konferencijoje savo patirtimi bei įžvalgomis dalijosi ne tik Lietuvos pirkimų vykdytojų atstovai, bet ir Kopenhagos savivaldybės viešųjų pirkimų ekspertė, praktikė Betina Bergmann Madsen. Konferencijos dalyviai vieningai sutarė, kad pirkimų vykdymas reikalauja nemažai specifinių žinių, todėl pirkimų vykdytojams būtina dalytis turimomis žiniomis ir patirtimi tarpusavyje, o, siekiant kokybės maisto produktų ir maitinimo paslaugų pirkimuose, reikėtų bendradarbiauti su tiekėjais, įtraukiant ir galutinį vartotoją.

Pažeidimų rizikos vertinimas / pranešimų nagrinėjimas

2018 m., vertindama riziką, Tarnyba ir toliau daugiausia dėmesio skyrė pirkimų ir sutarčių rizikai vertinti, remiantis gautais pranešimais apie galimus viešųjų pirkimų vykdymo tvarkos pažeidimus. Toliau buvo tobulinama Tarnybos rizikos vertinimo sistema, optimizuojami Tarnybos vidiniai procesai: siekiama trumpinti pranešimų nagrinėjimo trukmę bei didinti jų nagrinėjimo kokybę vertinimo metu neapsiribojant vien tik pranešimuose nurodytos informacijos analize. Pranešimų nagrinėjimo statusą suinteresuotieji asmenys galėjo sekti Tarnybos tinklalapyje skiltyje „Ūkio subjektų priežiūra / Pranešimų nagrinėjimas“ adresu <http://vpt.lrv.lt/pranesimu-nagrinejimas-2>. Viešai skelbiama informacija apie pranešimų nagrinėjimą atnaujinama kiekvienos savaitės paskutinę darbo dieną.

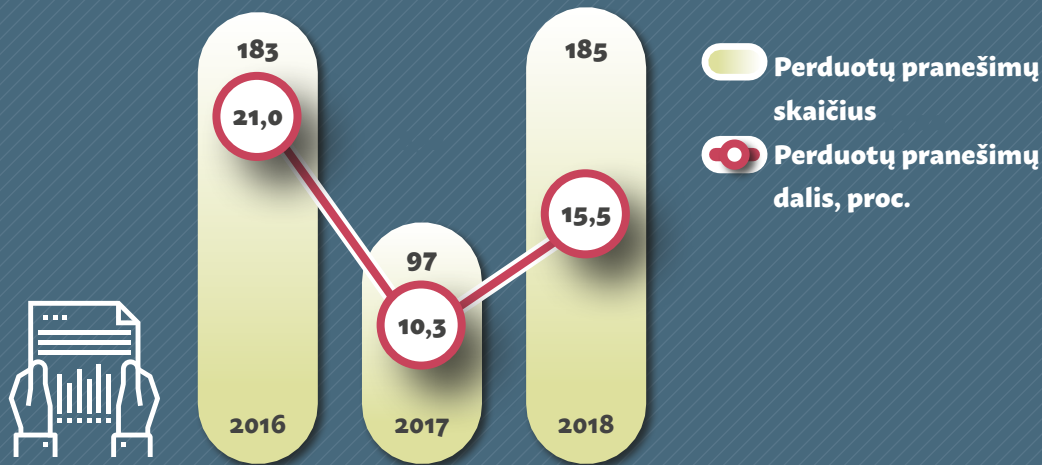
Tarnybos gaunamų pranešimų didėjimo tendencija akivaizdi – 2018 m. pranešimų gauta 26 proc. daugiau nei 2017 m.

Atsižvelgdama į tai, kad pažeidimų nustatymas pasiūlymų vertinimo etape nėra veiksmingas ir daugeliu atvejų tapo pirkimų vykdytojų ir tiekėjų sugaišinimo priežastimi, nuvylė pasiūlymus pateikusius dalyvius, 2018 m. Tarnyba stiprino pažeidimų prevencijos funkcijas. Prevencijos tikslais peržiūrai dėl įtariamų galimų įstatymų pažeidimų buvo perduoti 206 pirkimai. Apie 40 proc. pirkimų vykdytojai pirkimų procedūras nutraukė iki pasiūlymų pateikimo, kitais atvejais, atlikus neesmines pirkimo dokumentų korekcijas, procedūros buvo tęsiamos.

2018 m., palyginti su 2017 m., pranešimų, kuriais remiantis pirkimai ar sutartys buvo perduoti vertinti, dalis nuo 10,3 proc. išaugo iki 15,5 procento. Tokį augimą lėmė bendras gaunamų pranešimų skaičius.

> 16 pav. Pranešimų, kuriais remiantis pirkimai ar sutartys perduoti priežiūros veiksams, dinamika 2016–2018 m.

2018 m. Tarnyba gavo pranešimų apie galimus pažeidimus vykdant VPĮ, PĮ, GSĮ, Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo, Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo ir Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklių, ir kitų su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų nuostatas. Didžiausia dalis (85 proc.) gautų pranešimų – dėl pirkimų ar sutarčių, vykdytų vadovaujantis VPĮ nuostatomis.

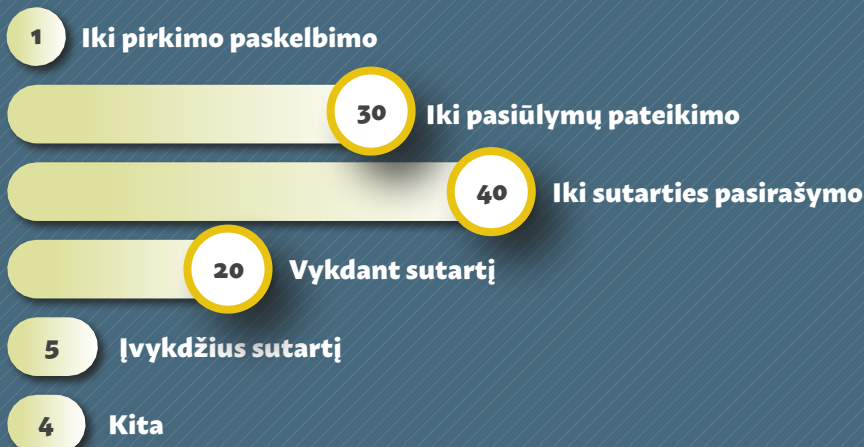
2018 m. Tarnyba pranešimus gavo dėl visų viešojo pirkimo etapų, tačiau didžiausia dalis pranešimų pateikta **dėl pirkimo procedūrų vykdymo, t. y. nuo susipažinimo su tiekėjų pasiūlymais iki sutarties pasirašymo – 71 proc. visų gautų pranešimų.** Atsižvelgiant į tai, manytina, kad daugiausiai nesutarimų tarp pirkimų vykdytojų ir tiekėjų kyla būtent šiame pirkimų procedūrų vykdymo etape.

Daugiausia nesutarimų tarp pirkimų vykdytojų ir tiekėjų kyla pirkimų procedūrų vykdymo etape nuo susipažinimo su tiekėjų pasiūlymais iki sutarties pasirašymo.

Tarnyba gauna pranešimų dėl galimų viešųjų pirkimų pažeidimų net ir tuomet, kai dėl nurodomų pažeidimų **tiekėjas yra kreipęsis į teismą su ieškiniu.** Tokių pranešimų skaičius nedidelis – **apie 6 proc.** visų gaunamų pranešimų. Vadovaudamasi Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis, Tarnyba administracinės pirkimo vertinimo procedūros dėl tokių pranešimų nepradeda, o jeigu buvo pradėjusi – ją nutraukia.

> 17 pav. Gautų pranešimų pasiskirstymas pagal pirkimo etapus, proc.

2018 m. Tarnyba gavo 51 pranešimą **dėl vertinimo kriterijų**. Nors 36 pranešimuose buvo skundžiami pirkimo dokumentuose nustatyti vertinimo kriterijai, tik 67 proc. pranešimų buvo pateikti iki vokų su tiekėjų pasiūlymais atplėšimo termino pabaigos. Likę pranešimai buvo gauti skundžiant situacijas, kai, pirkimo vykdytojo nuomone, netinkamai pritaikyti (per mažu balu) nustatyti vertinimo kriterijai.

Daugiausia pranešimų gaunama pirkimo dokumentų vertinimo etape (45 proc.).

Dažniausias skundo objektas – techninėje specifikacijoje nustatyti reikalavimai (30 proc. pranešimų).

> 18 pav. Gautų pranešimų pasiskirstymas pagal skundo objekto rūšis, proc.

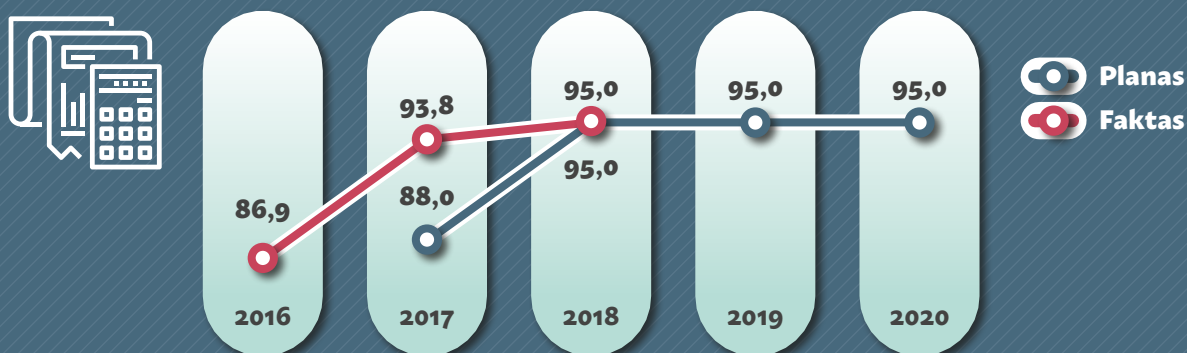

Tarnybos rizikos valdymo sistemos efektyvumą, atrenkant rizikingiausius pirkimus ar sutartis tolesniems kontrolės veiksams atlikti, atspindi atrinktų pirkimų ar sutarčių su pažeidimais dalis. Iš viso per metus Lietuvoje įvyksta apie 9 tūkst. pirkimų procedūrų ir apie 900 tūkst. mažos vertės pirkimų; sudaroma daugiau nei 18 tūkst. sutarčių. Įvertindama ribotus vertinimams galimus skirti žmogiškuosius išteklius, Tarnyba kėlė sau uždavinį atrinkti pirkimus ar sutartis, turinčius didžiausią pažeidimų tikimybę, – ne mažiau nei 95 proc. visų atrinktų pirkimų ar sutarčių su pažeidimais. Keltą tikslą pavyko pasiekti – 2018 m. 95 proc. atrinktų pirkimų ar sutarčių buvo nustatyti pažeidimai.

> 19 pav. Tarnybos rizikos valdymo sistemos atrinktų pirkimų ar sutarčių su pažeidimais dalis, proc.

> 20 pav. Tarnybos rizikos valdymo sistemos atrinktų pirkimų (ex ante) skaičiaus santykis, palyginti su visų sistemos atrinktų pirkimų skaičiumi, proc.

Rizikingi pirkimai pirkimo etape iki sutarties sudarymo (*ex ante*) buvo atrenkami tolesniems kontrolės veiksams atlikti ne tik pagal Tarnybos gautus pranešimus apie galimus pažeidimus, bet ir pagal galimus pažeidimus, nustatytus Tarnybos pasirinktose rizikingose pirkimų srityse, pagal pirkimų CVP IS paskelbtų skelbimų ir pirkimo dokumentų informaciją.

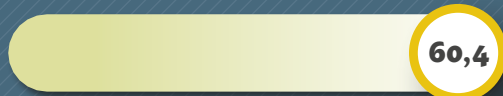
Pažeidimų prevencija

2018 m. po Tarnybos reorganizacijos optimizavus funkcijas, buvo sustiprinta prevencinė pirkimų priežiūra, siekiant **užkirsti kelią neskaidriems pirkimams dar neįsibėgėjus pirkimo procedūroms**, t. y. kad pirkimai, kurių pirkimo dokumentuose yra diskriminacinių, dirbtinai konkurenciją ribojančių sąlygų, būtų nutraukiami dar iki vokų su pasiūlymais atplėšimo. Stiprindama prevencinę priežiūrą, Tarnyba siekia suteikti galimybę pirkimų vykdytojams pasitaisyti patiems, t. y. be atliekamų kontrolės veiksmų ir be taikomo prievartos mechanizmo – valdingo pobūdžio sprendimų, kurie pirkimų vykdytojams yra privalomi.

2018 metais prevencine tvarka peržiūrėta **217 vykdomų pirkimų**, kurių planuota pirkimų vertė sudarė daugiau nei **140 mln. Eur⁴**. Didžiąją dalį prevencine tvarka peržiūrėtų pirkimų sudarė prekių pirkimai (65 proc.), mažiau – paslaugų (22 proc.) ir darbų pirkimai (13 proc.).

Prevencinė pirkimų peržiūra parodė, kad iš 217 peržiūrėtų pirkimų įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų **pažeidimų nustatyta daugiau nei pusėje atvejų**, t. y. 131 pirkime (jų vertė sudarė daugiau nei **77 mln. Eur⁵**).

> 21 pav.

2018 m. prevencine tvarka peržiūrėti pirkimai pagal pažeidimų nustatymą, proc.

60,4

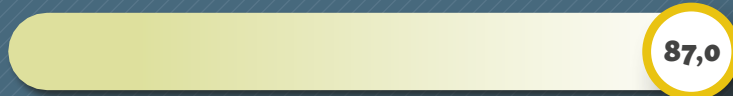
Pažeidimai nustatyti

39,6

Pažeidimai nenustatyti

Atsižvelgdami į Tarnybos teiktas rekomendacijas, pirkimų vykdytojai 114 iš 131 atvejo (87 proc.) pirkimo dokumentų nuostatas pataisė arba pirkimus nutraukė, t. y. vykdė Tarnybos rekomendacijas, o tai lėmė, jog nebuvo poreikio imtis tolimesnių – kontrolės – veiksmų.

> 22 pav.

2018 m. prevencine tvarka peržiūrėti pirkimai pagal Tarnybos rekomendacijų vykdymą, proc.

87,0

Pirkimo dokumentų
nuostatas pataisė
arba pirkimus
nutraukė

13,0

Atliekama stebėseną

4 Iš 217 peržiūrėtų pirkimų, planuojama pirkimo vertė buvo nurodyta tik 103 pirkimuose (tik 47,5 proc. visų peržiūrėtų pirkimų).

5 Iš 131 pirkimo, dėl kurio buvo teiktos rekomendacijos, pirkimų vertė buvo nurodyta 65 pirkimuose (t. y. 49,6 proc. nuo visų pirkimų, kurių peržiūros metu nustatyti pažeidimai).

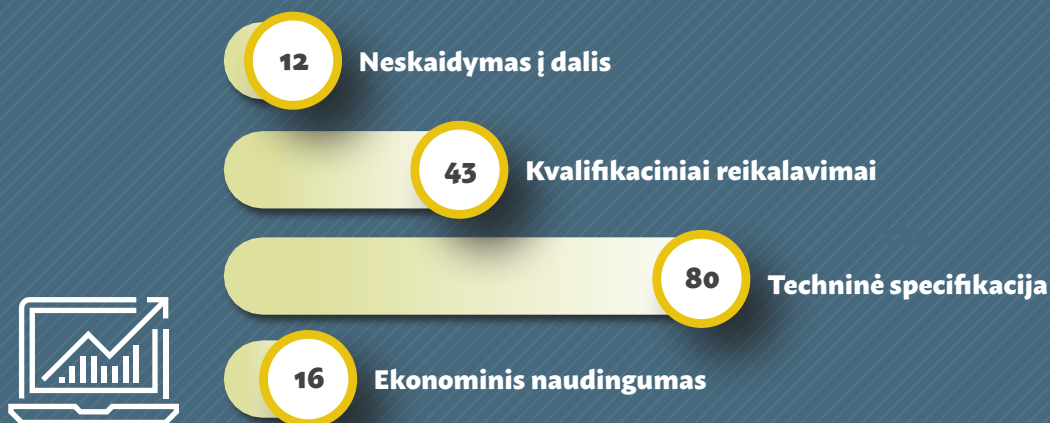
Gavę Tarnybos rekomendacijas pataisyti pirkimo dokumentų nuostatas arba nutraukti pirkimų procedūras, dalis pirkimų vykdytojų į jas neatsižvelgė (13 proc. pirkimų). Tolesniems priežiūros veiksams buvo perduoti 5 atvejai. Likusių pirkimų procedūrų vykdymas buvo stebimas, o po stebėsenos paaiškėjo, kad ir šias procedūras pirkimų vykdytojai dėl vienokių ar kitokių priežasčių nutraukė.

Iš atliktos pirkimų prevencinės peržiūros ryškėja tendencija, kad dažniausiai įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimų padaromi:

- 1) rengiant techninę specifikaciją;**
- 2) nustatant kvalifikacinius reikalavimus;**
- 3) parenkant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus ir nustatant jų vertinimo tvarką;**
- 4) pirkimo objekto nepagrįstai neskaidant į atskiras dalis.**

> 23 pav. Dažniausi pažeidimai (atvejų skaičius)

Visi išvardyti pažeidimai lėmė nepageidaujamą galutinį rezultatą – dirbtinį konkurencijos mažėjimą, kai dažnu atveju pirkimo dokumentų sąlygos buvo pritaikomos vienam konkrečiam tiekėjui, taip pat buvo apsunkintas smulkiojo (ar vidutinio) verslo atėjimas į viešuosius pirkimus.

Tas pačias tendencijas parodė ir 2018 m. prevencine tvarka atlikta pirkimų, kurie patenka į konkrečias Tarnybos išskirtas rizikingas sritis, dokumentų prevencinė peržiūra. Peržiūrėtini pirkimai buvo atrenkami pagal iš anksto numatytas sritis, neatsižvelgiant į tai, ar pirkimas vyksta, ar jau pasibaigęs.

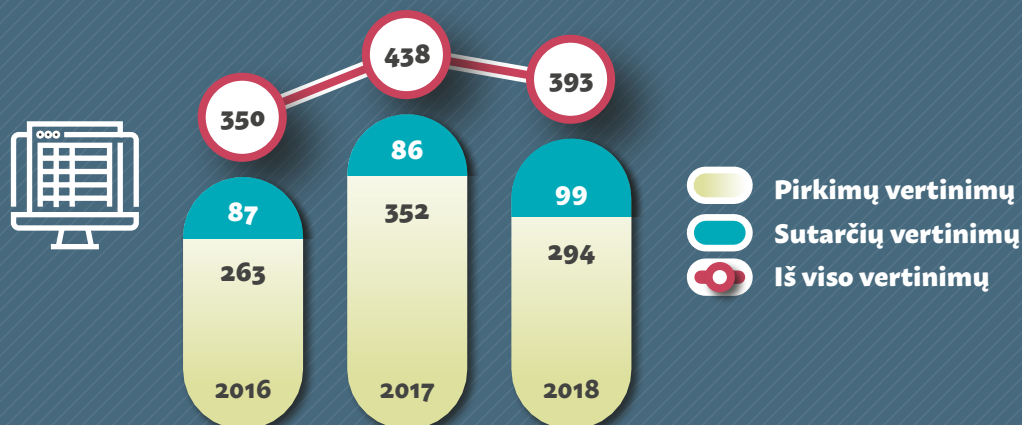
Peržiūrėti šių sričių pirkimai:

- 1) 263 IT paslaugų pirkimų dokumentai – dažniausiai pažeidimų padaroma rengiant techninę specifikaciją;
- 2) 88 transporto priemonių (lengvųjų automobilių) pirkimų dokumentai – daugiausia pažeidimų nustatyta techninės specifikacijos reikalavimuose;
- 3) 50 maisto prekių ir (arba) maitinimo paslaugų pirkimų dokumentai – dažniausiai pažeidimų padaroma nustatant kvalifikacinius reikalavimus ir rengiant techninę specifikaciją;
- 4) 44 statybos darbų pirkimų dokumentai – pažeidimų dažniausiai padaroma nustatant kvalifikacinius reikalavimus ir / arba parenkant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus bei nustatant jų vertinimo tvarką.

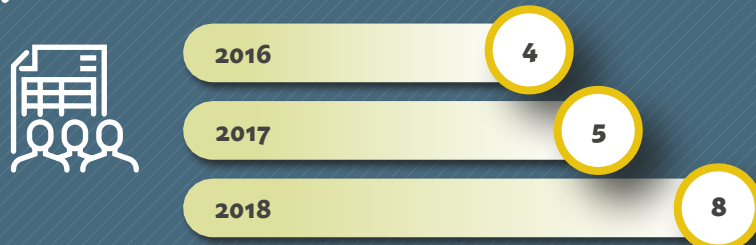
Pirkimų ir sutarčių priežiūra

Tarnybos atliktų vertinimų / tikrinimų apimtis

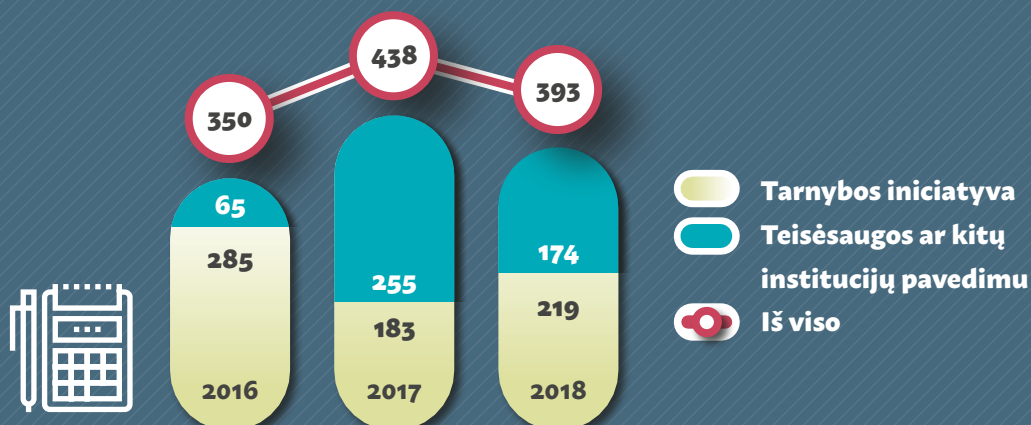
> 24 pav. Bendras vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius

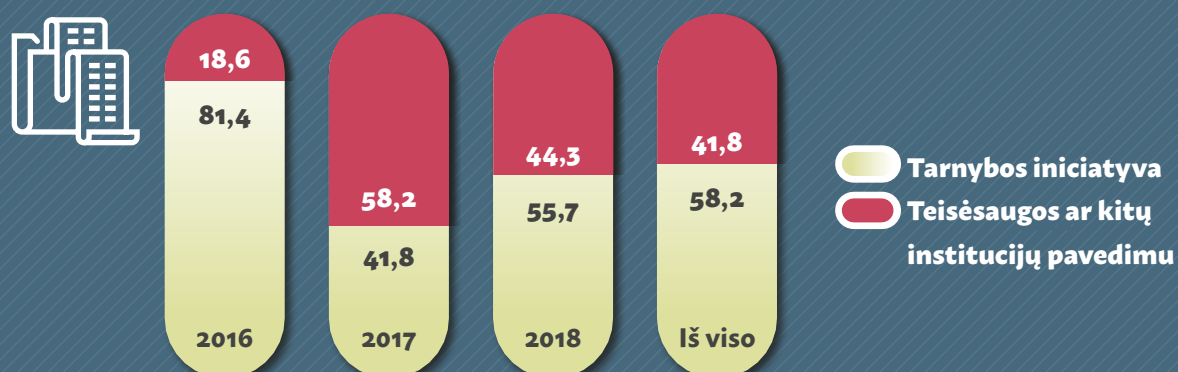
> 25 pav. Tikrinimų skaičius

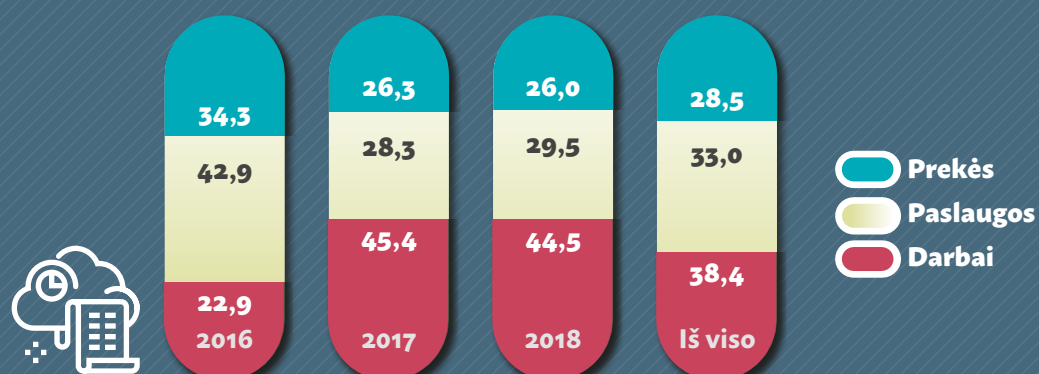
> 26 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius pagal perdavimo vertinti pagrindą

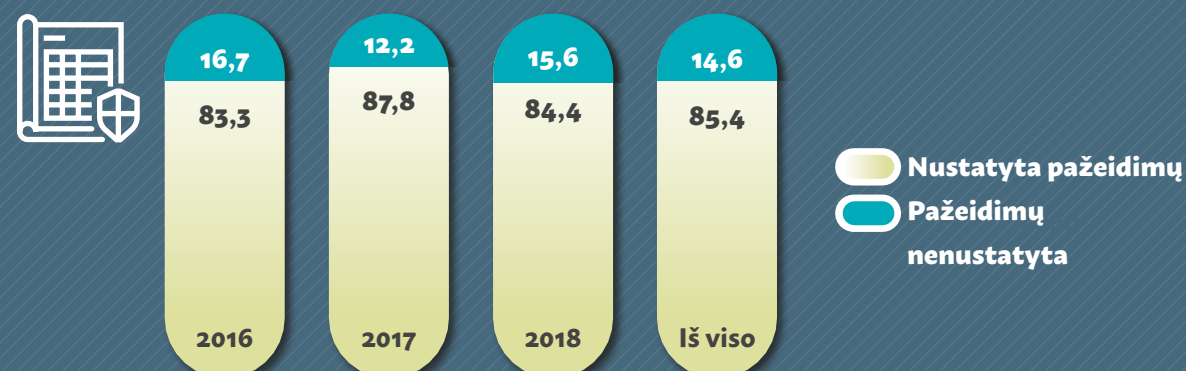
> 27 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius pagal perdavimo vertinti pagrindą, proc.

> 28 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) pasiskirstymas pagal pirkimo objektą (prekės / paslaugos / darbai)

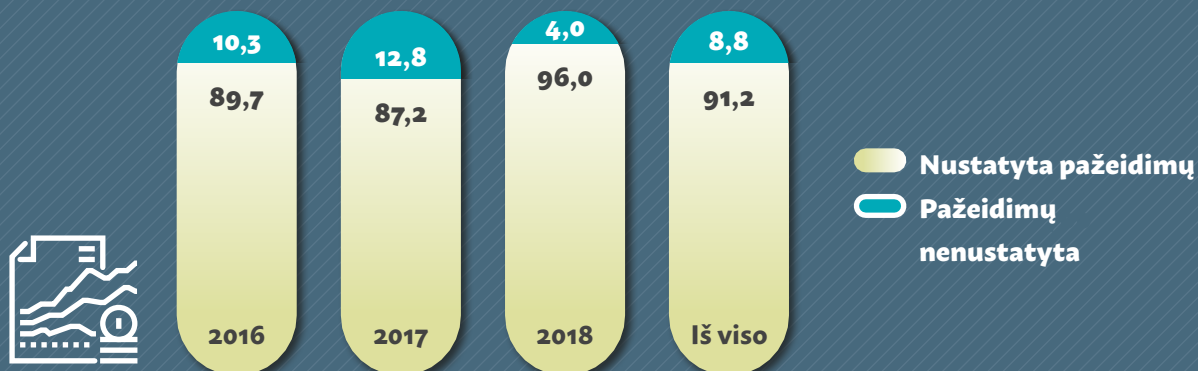

> 29 pav. Pirkimų vertinimai pagal nustatytus pažeidimus, proc.

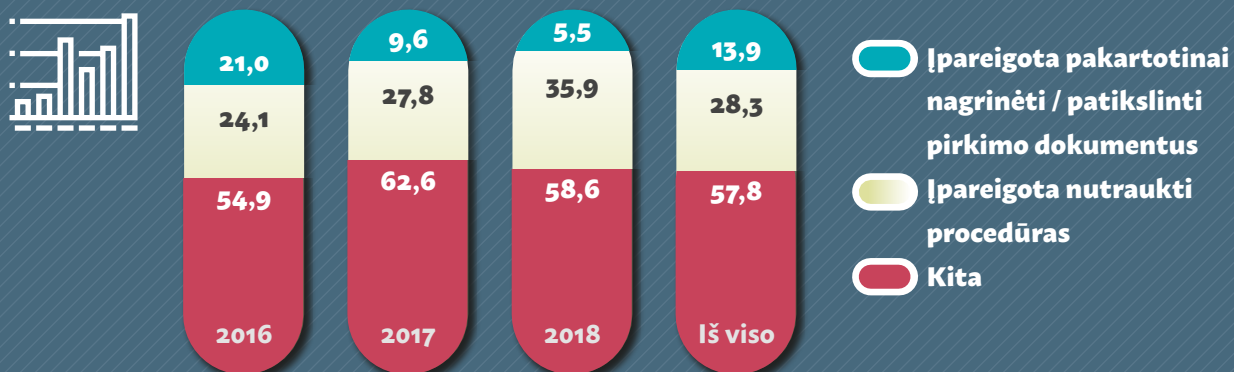

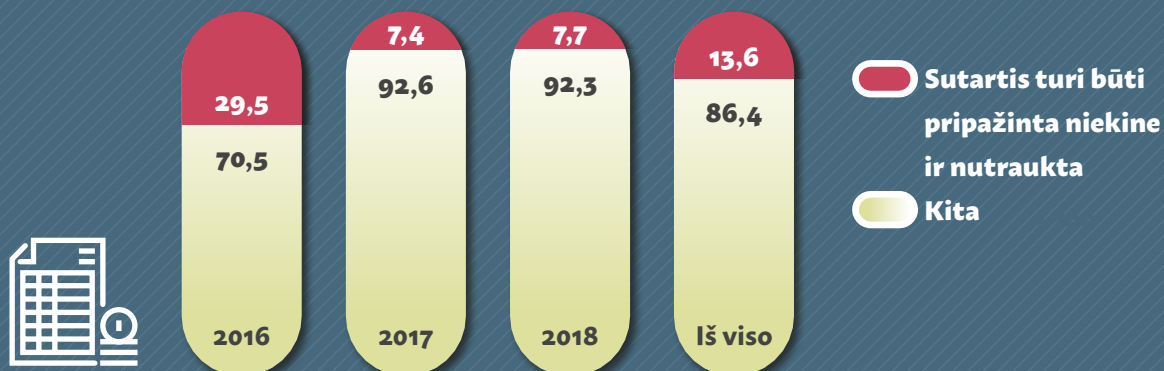
> 30 pav. Sutarčių vertinimai pagal nustatytus pažeidimus, proc.

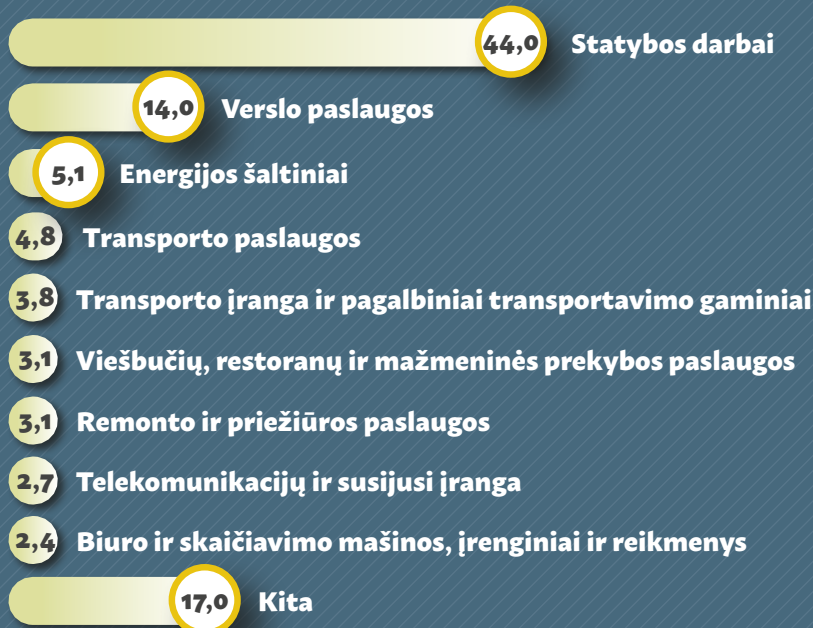
> 31 pav. Tarnybos iniciatyva atliktų pirkimų vertinimų pasiskirstymas pagal išvados tipą, proc.

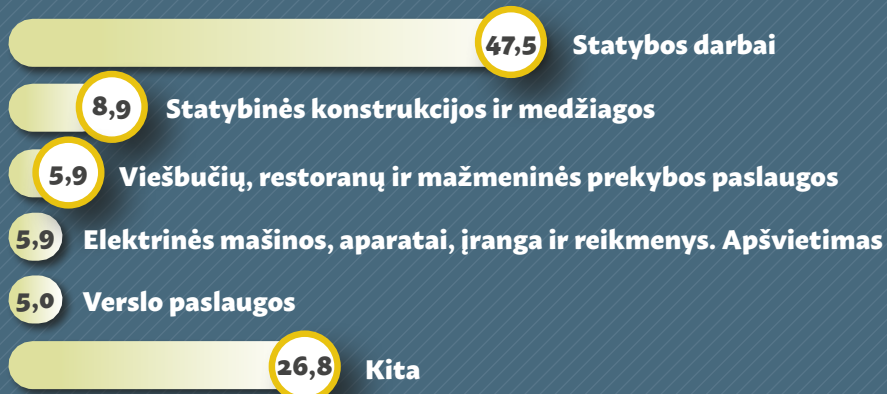
> 32 pav. Tarnybos iniciatyva atliktų sutarčių vertinimų pasiskirstymas pagal išvados tipą, proc.

> 33 pav. Pirkimų vertinimai pagal sektorius (pirkimo objektą), proc.

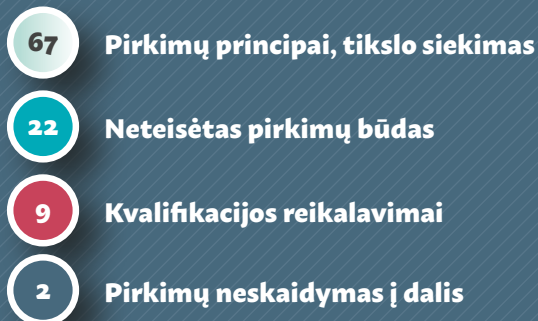

> 34 pav. Sutarčių vertinimai pagal sektorius (pirkimo objektą), proc.

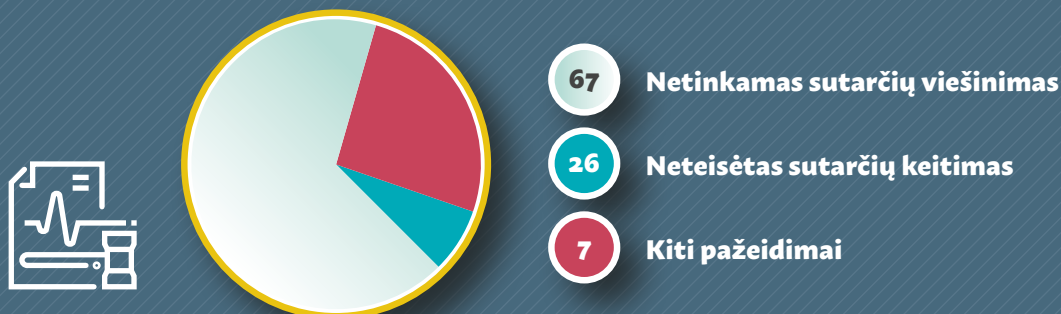

Tarnybai atliekant pirkimų ar sutarčių vykdymo vertinimus nustatyti pažeidimai

> 35 pav. Pirkimų vykdymo pažeidimai pagal jų pobūdį, proc.

> 36 pav. Sutarčių vykdymo pažeidimai pagal jų pobūdį, proc.

Tarnyba, vykdydama priežiūros funkciją, nustatė šias neigiamas tendencijas:

- 1) dirbtinai ribojama tiekėjų konkurencija;
- 2) daroma pažeidimų parenkant ekonominio naudingumo vertinimo kriterijus, taikoma netinkama šių kriterijų vertinimo tvarka;
- 3) neviešinamos ir (arba) netinkamai viešinamos pirkimų sutartys.

Kaip matyti, šios neigiamos tendencijos kartojasi tiek Tarnybai vykdant prevencinę pirkimo dokumentų peržiūrą dar iki vokų plėšimo procedūros, tiek ir ėmusis kontrolės veiksmų.

Tiekėjų konkurencija dirbtinai ribojama:

1

P I R M A , neskaidant stambaus pirkimo objekto į atskiras pirkimo dalis, kai tam nėra jokio objektyvaus ekonominio ar kitokio pagrindimo.

VĮ „Mūsų amatai“ 2018 m. vykdytas pirkimas *Maisto produktų ir kitų būtiniausių reikmenų, skirtų nuteistiesiems, pirkimas* (**vertė – 26 620 000,00 Eur su PVM**) buvo suskaidytas tik į dvi pirkimo dalis. Pirkimo vykdytojas neatsižvelgė į svarbias šiuo atveju aplinkybes: tiek pirmoje dalyje, tiek antroje dalyje nurodytos prekės yra visiškai skirtingo pobūdžio ir asortimento, o tai lemia ir skirtingą tiekėjų suinteresuotumą pirkimais, pvz., į tą pačią pirkimo dalį pateko *ir pieno, ir mėsos produktai, taip pat daržovės, higienos prekės, ūkinės prekės, apranga ir avalynė, elektros prekės, tabako gaminiai*. Be to, šiuo atveju pirkimo vykdytojas neatsižvelgė į aplinkybę, kad perkamos prekės turės būti pristatomos į 11 parduotuvių skirtingais adresais.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos 2018 m. vykdytas pirkimas *Kompiuterinės techninės ir programinės įrangos pirkimas* (**vertė – 1 949 629,88 Eur su PVM**) į atskiras dalis neskaidytas nei kiekybiniu, nei kokybiniu pagrindu, nors pirkimo objektą sudarė stacionarus kompiuteriai (1 504 vnt.), daugiafunkciai spausdintuvai (2 801 vnt.), projektoriai (280 vnt.), liečiamieji terminalai (68 vnt.), kuriuos tiekėjas turės pristatyti, sumontuoti ir galutinai paruošti naudoti 283 bibliotekose.

Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos vykdė **980 000,00 Eur vertės** privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos „Sveidra“ plėtros ir priežiūros paslaugų pirkimą, kurio pirkimo objektą sudarė: i) informacinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugos; ii) infrastruktūros priežiūros paslaugos; iii) taikomųjų programų priežiūros paslaugos; iiiii) informacinės sistemos „Sveidra“ plėtros paslaugos; iiiiii) mokymo paslaugos; iiiiii) nenumatyti darbai. Pirkimas į atskiras pirkimo dalis skaidytas nebuvo, nors, atsižvelgiant į siekiamų įsigyti paslaugų pobūdį, pirkimas turėjo būti skaidomas į dalis, atskiriant informacinės sistemos „Sveidra“ priežiūros paslaugas nuo sistemos plėtros, mokymo paslaugų ir nenumatytų darbų. Vertinimo išvadoje taip pat pažymima, kad informacinės sistemos plėtros, mokymo paslaugas ir nenumatytus darbus perkančioji organizacija turėjo pirkti sudarydama preliminaras sutartis su keliais tiekėjais ir formuluodama konkrečias užduotis, atiduoti jas tam tiekėjui, kuris pasiūlė mažiausią kainą. Priešingu atveju yra sudaromos prielaidos vienam tiekėjui sudaryti galimybę nurodyti mažiausią valandos kainą, tačiau darbui priskirti mažą kompetenciją turinčius darbuotojus ir taip užduočiai sugaišti daugiau valandų, nei tai padarytų kitas tiekėjas, kuris pasiūlė didesnę valandos įkainį, tačiau darbui atlikti skiria aukštesnę kompetenciją turinčius darbuotojus.

2

A N T R A , nustatant neproporcingus ir (arba) perteklinius tiekėjų kvalifikacijos reikalavimus.

Kvalifikaciniai reikalavimai tiekėjams nustatomi atsižvelgiant į pirkimo objektą – jo apimtį, specifiką ir pan. Situacijos, kai, esant stambiam pirkimo objektui, pirkimas neskaidomas į atskiras dalis, lemia ir tai, kad nustatomi pernelyg aukšti kvalifikaciniai reikalavimai. Viso to padarinys – dirbtinis konkurencijos ribojimas, smulkių įmonių galimybės dalyvauti viešuosiuose pirkimuose suvaržymas.

Minėto VĮ „Mūsų amatai“ pirkimo *Maisto produktų ir kitų būtiniausių reikmenų, skirtų nuteistiesiems, pirkimas* atveju stambaus pirkimo objekto neskaidymas į atskiras dalis lėmė ir aukštus, konkurenciją ribojančius kvalifikacinius reikalavimus. Pirkimo sąlygose buvo nustatyta, kad pirmajai pirkimo daliai pasiūlymą teikiančių tiekėjų vidutinės metinės veiklos pajamos per pastaruosius 3 finansinius metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos turi būti ne mažesnės kaip **10 000 000,00 Eur**, o antrajai pirkimo daliai – ne mažesnės kaip **500 000,00 Eur**. Taip pat pirkimo konkurso sąlygose buvo nustatyta, kad pirkime dalyvaujantis tiekėjas per pastaruosius 3 metus arba per laiką nuo įregistravimo dienos būtų sėkmingai įvykdęs / vykdė bent vieną ar daugiau sutarčių, kurių bendra pirmos pirkimo dalies vertė ne mažesnė kaip **10 000 000,00 Eur**, antros pirkimo dalies – **500 000,00 Eur**. Šiuo atveju sutarties dalykas turi būti susijęs su pirkimo objektu – maisto produktų prekyba (gamyba), nors pirmos pirkimo dalies objektą sudaro ne tik maisto produktai, bet ir higienos reikmenys, valymo priemonės ir ūkinės prekės, aprangos, avalynės bei tekstilės gaminiai, elektronikos prekės, tabako gaminiai, o antros pirkimo dalies objekte maisto produktų iš viso nėra.

Šilutės rajono savivaldybės administracija, vykdydama **300 080,00 Eur (su PVM) vertės** Šilutės Pamario mokyklos sporto aikštyno atnaujinimo darbų su techninio darbo projekto parengimu pirkimą, pirkimų dokumentuose nustatė reikalavimą, kad tiekėjas pasiūlytų specialistą ar specialistų grupę: 1) bent 1 kvalifikuotą statybos darbų vadovą <...>, kurio darbo patirtis statybos darbų srityje (statinių grupės: kiti inžineriniai statiniai; pogrupis: sporto paskirties inžineriniai statiniai) būtų ne mažesnė kaip 3 metai; 2) bent 1 kvalifikuotą projekto ir projekto vykdymo priežiūros vadovą <...>, kurio darbo patirtis projektavimo srityje (statinių grupės: kiti inžineriniai statiniai; pogrupis: sporto paskirties inžineriniai statiniai) būtų ne mažesnė kaip 3 metai. Vertinimo išvadoje Tarnyba konstatavo, kad pirkimo objektui nustatytas kvalifikacinis reikalavimas **turėti 3 metų patirtį ypač siaurame sporto paskirties inžinerinių statinių pogrupyje** yra neproporcingas, perteklinis bei dirbtinai ribojantis tiekėjų konkurenciją.

3

TREČIA, techninės specifikacijos reikalavimus formuluojant taip, kad pavieniai reikalavimai ar jų visuma būtų pritaikyti konkrečiam tiekėjui.

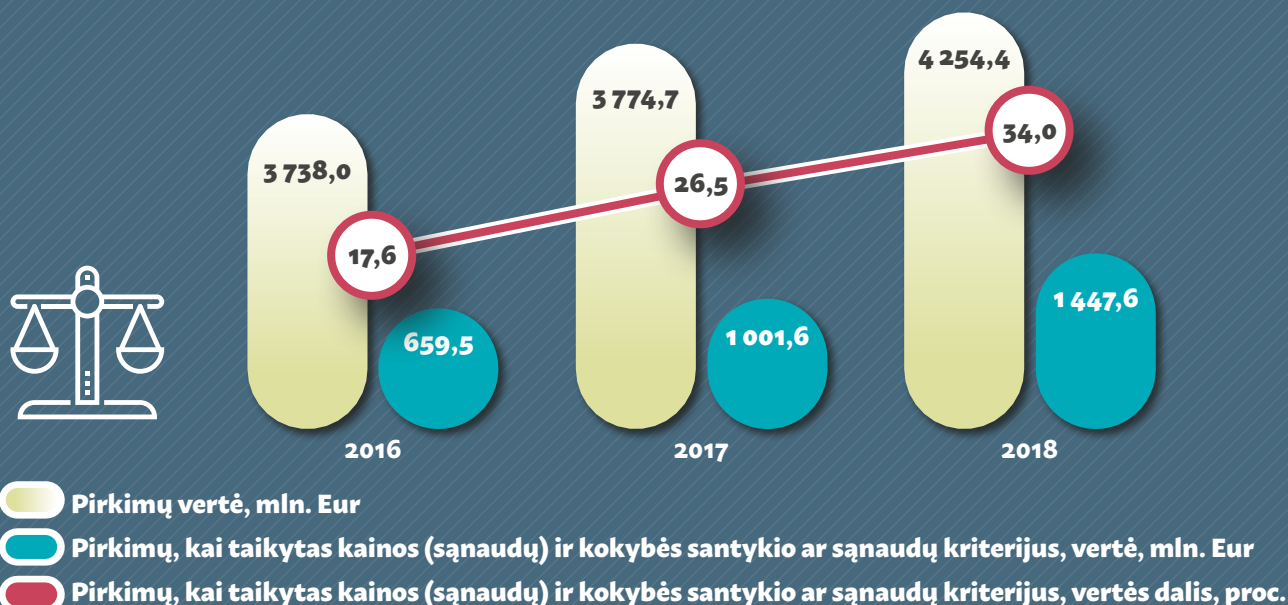
Neigiama tendencija – dirbtinai riboti tiekėjų konkurenciją atitinkamai nustatant techninės specifikacijos reikalavimus – ypač išryškėjo vienoje iš Tarnybos dar 2015 m. išskirtų rizikingiausių sričių – medicinos sektoriaus viešuosiuose pirkimuose (pvz., laboratorinių reagentų pirkimuose).

Dažnai tiekėjų konkurenciją dirbtinai riboja itin detalūs techninės specifikacijos reikalavimai, dėl kurių susidaro galimybė pirkimo objekto reikalavimus pritaikyti konkrečiam tiekėjui arba dirbtinai sumažinama potencialių tiekėjų. Tokios tendencijos pastebėtos transporto priemonių (tiek lengvųjų automobilių, tiek autobusų, tiek šiukšliavežių ir kt.) pirkimuose. Štai keli pavyzdžiai: UAB „Klaipėdos autobusų parkas“ pirkimas *Naujų žemagrindžių vienaaukščių miesto tipo autobusų, eksploatacijai naudojančių suslėgtas dujas, pirkimas* (vertė – 6 060 570,00 Eur su PVM); UAB „Kauno švara“ Šiukšliavežių 16–17 kub. m pirkimas (vertė – 1 064 800,00 Eur su PVM); Raseinių rajono savivaldybės administracijos pirkimas *Naujų vejų traktoriukų su priekabomis ir vejapjovių pirkimas* (vertė – 65 000, 00 Eur su PVM).

Pasiūlymų ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymas

2017 m. liepos 1 dieną įsigaliojus naujam VPĮ redakcijai, pirkimų vykdytojams atsirado pareiga dažniau rinktis ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, kai nėra taikomas mažiausios kainos kriterijus. **Pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 70 proc.** bendros pirkimų vykdytojo pirkimų vertės (neįskaičiuojant mažos vertės pirkimų ir pagal VPĮ 72 straipsnio 3 dalį atliktų pirkimų vertės).

37 pav. Pirkimų, kuriuose pasiūlymai buvo vertinami pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus, vertės dalis, proc.

➤ 38 pav. Tarptautinių pirkimų, kuriuose pasiūlymai buvo vertinami pagal ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus, skaičiaus dalis Lietuvoje ir Europos Sąjungos šalyse, proc.

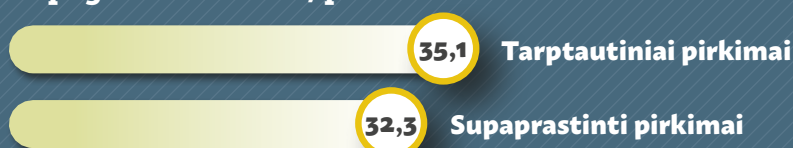

Lygindami ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijaus taikomumą Lietuvoje ir ES šalyse, matome, jog Lietuva kol kas gerokai atsilieka nuo ES vidurkio – Lietuvoje vykdytuose tarptautinės vertės pirkimuose ekonominio naudingumo kriterijus 2015–2017 m. buvo taikytas vidutiniškai 9 proc. pirkimų, ES šalyse – daugiau nei 4 kartus dažniau. 2018 m. duomenimis, Lietuvoje tarptautinių pirkimų rodiklio reikšmė pakilo iki 17 proc.

➤ 39 pav. Pirkimų, kuriuose buvo taikomi ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijai, vertės pasiskirstymas pagal pirkimų objekto rūšis, proc.

➤ 40 pav. Pirkimų, kuriuose buvo taikomi ekonomiškai naudingiausio pasiūlymų vertinimo kriterijai, vertės pasiskirstymas pagal vertės ribas, proc.

6 Duomenys už 2018 m. apie ES šalių vykdytus tarptautinius pirkimus, kuriems taikytas ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijus, bus atnaujinti 2019 m. III ketv.

2018 m. ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų savo pirkimuose taikė 21 proc. pirkimų vykdytojų (491 iš 2 300); 2017 m. – 17,8 proc. (434 iš 2 445); 2016 m. – 16,2 proc. (397 iš 2 457).

Nors pirkimų vykdytojai ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą renka dažniau, taikant šį kriterijų, kyla problemų.

Pirkimų vykdytojai, net ir išrinkdami ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, kai nėra taikomas mažiausios kainos kriterijus, dažnai nustato tokius ekonominio naudingumo kriterijus, kurie objektyviai pridėtinės vertės perkamam pirkimo objektui nesukuria, nors pirkimų vykdytojai tokiu atveju sumoka brangiau, arba parenka tokį nustatytų kriterijų vertinimą, kuris lemia subjektyvų pasiūlymų vertinimą ir balų skyrimą.

Pastebimos šios tendencijos:

1. nustatomi tokie ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai, kurie lemia ne aukštesnius kokybinius, funkcinus, estetinius ar kitus pirkimo objekto parametrus, bet tiekėjo gebėjimą sklandžiai dėstyti mintis (Projekto tikslų ir rezultatų suvokimas; Kilusių rizikų suvaldymo aprašymas; Komunikavimo su užsakovu detalus aprašymas; Paslaugų teikimo strategija, jos išsamumas, nuoseklumas, įgyvendinamumas ir pan.);
2. nenurodoma arba nurodoma neobjektyvi nustatytų ekonominio naudingumo kriterijų vertinimo (balų skyrimo) tvarka, lemianti subjektyvų gautų pasiūlymų vertinimą. Pvz., pirkimo vykdytojas nurodo, kad aukščiausias balas bus skiriamas, jei tiekėjas **labai gerai suvokia** paslaugų specifiką, perkančiosios organizacijos tikslus ir poreikius; gerai bus vertinamas tiekėjas, pateikęs paslaugų teikimo strategiją, kurioje **nėra esminių trūkumų**; tiekėjo pasiūlymas bus vertinamas „<...> silpnai, jei **kyla abejonės**, kad bus pilnai ir (arba) laiku pasiekti numatyti tikslai ir įgyvendinti uždaviniai, jei **trūksta aiškios** ir vaizdžios siūlomo sprendimo **vizijos**, detalumo aprašant suderinamumą su kitomis komponentėmis, yra **kitų neesminių trūkumų** ir prieštaravimų <...>“.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat yra pasisakęs dėl tokių objektyviai neįvertinamų sąvokų kaip „aiškus“, „realus“ ir pan., taip pat nurodęs, kad atvejais, kai pagal perkančiosios organizacijos parengtas pirkimo sąlygas sprendžiant dėl tiekėjų pasiūlymų ekonominio naudingumo vertinamas ne konkretus matmuo (pvz., fizikinis dydis), o prašoma pateikti nurodyto kriterijaus aprašymą, perkančiajai organizacijai kyla pareiga kuo tiksliau ir detaliau aprašyti vertinimo kriterijus, kuriais remiantis bus skiriami konkretūs pasiūlymo ekonominio naudingumo balai.

Sutarčių neviešinimas ir (arba) netinkamas viešinimas

Kaip matyti iš 36 paveikslo (Sutarčių vykdymo pažeidimai pagal jų pobūdį, proc.), tarp 2018 m. vykdant sutartis nustatytų pažeidimų netinkamas sutarčių viešinimas sudaro didžiąją dalį (67 proc.) pažeidimų, nustatytų atliekant sutarčių priežiūros funkciją.

2018 m., įvertinus CVP IS kaupiamą informaciją apie sudarytas / pavišintas sutartis, nustatyta, kad viešinama tik apie 18 proc. visų 2015–2017 m. sudarytų sutarčių. Tarnyba ėmėsi aktyvių veiksmų dėl atskirų pirkimų vykdytojų segmentų sutarčių paskelbimo CVP IS stebėsenos.

2015–2017 m. vykdytų pirkimų sutarčių viešinimas

2018 m. birželio–liepos mėn. vykdyta pirkimų vykdytojų, nepaviešinusių 2015–2017 m. laikotarpiu (iki birželio 1 d.) įvykdytų pirkimų metu sudarytų sutarčių (be mažos vertės pirkimų), apklausa ir informavimas dėl nepaviešintų sutarčių.

Buvo nustatyta, kad 840 pirkimų vykdytojų nepaviešino apie 10 tūkst. sutarčių. Po priminimų ir pakartotinės stebėsenos pirkimų vykdytojai paviešino apie 8 tūkst. sutarčių. 2018 m. daugelyje įstaigų vykdyta reorganizacija, dažna darbuotojų, atsakingų už sutarčių viešinimą, kaita bei kvalifikacijos stoka – priežastys, dėl kurių pirkimų vykdytojai neužtikrina tinkamo sutarčių viešinimo prievoles vykdymo.

Savivaldybių sutarčių viešinimas

2018 m. rugpjūčio–spalio mėn. Tarnyba atliko savivaldybių sutarčių stebėseną, kurios duomenimis, netinkamai sutartis viešino 42 savivaldybių administracijos (70 proc. savivaldybių). Šių 42 savivaldybių administracijų CVP IS paskelbtų 2017 m. sudarytų sutarčių skaičius siekė tik 67 proc. visų jų tais metais sudarytų sutarčių. Tarnyba kreipėsi į savivaldybių administracijas, primindama apie sutarčių viešinimo prievolę. Paaiškėjo, kad **ne visos administracijos tinkamai traktavo VPĮ nuostatas**, susijusias su prievole viešinti sutartis CVP IS, taip pat **nepakankamai atsakingai koordinavo jiems atskaitingų pirkimų organizatorių**, įpareigotų, atlikus pirkimo procedūras ir sudarius sutartį, ją paskelbti CVP IS, **darbą**.

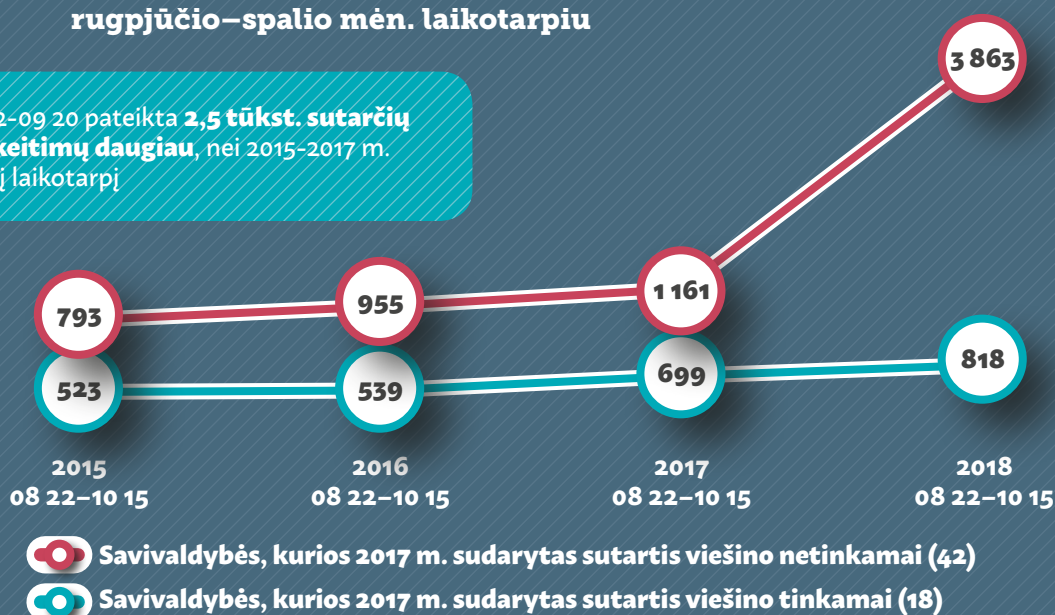
Tarnyba, remdamasi savivaldybių administracijų ataskaitų, skelbiamų CVP IS, duomenimis, atliko sutarčių viešinimo stebėseną. Atlikus administracijų pateiktų metinių ataskaitų⁷ duomenų analizę, nustatyta, kad 20 savivaldybių **netinkamai pildė metines ataskaitas** – nurodė klaidingą pirkimų, po kurių sudarytas sutartis privaloma skelbti CVP IS, skaičių (48 proc. administracijų); taip pat taikė nevienodą pirkimų per Centrinę perkančiąją organizaciją (CPO LT) įtraukimo į ataskaitos duomenis praktiką – kai kurios savivaldybės šiuos pirkimus įskaičiavo į metinių ataskaitų duomenis, kitos – ne. Administracijoms patikslinus CVP IS pateiktų ataskaitų duomenis bei paviešinus trūkstamas sutartis, **paviešintų sutarčių dalis nuo 67 proc. padidėjo iki 98 procentų**.

> 41 pav. Savivaldybių 2017 m. sudarytų sutarčių CVP IS paviešinta dalis iki ir po Tarnybos priminimo, proc.

> 42 pav. Sutarčių ir jų pakeitimų viešinimo stebėseną 2018 m. rugpjūčio–spalio mėn. laikotarpiu

2018 08 22–09 20 pateikta **2,5 tūkst. sutarčių bei jų pakeitimų daugiau**, nei 2015–2017 m. per tą patį laikotarpį

7 Viešojo pirkimo sutarčių, pirkimo sutarčių ir vidaus sandorių ataskaita (Atn-3 forma).

2018 m. lapkritį buvo nustatyta daugiau nei 1 000 pirkimų vykdytojų, metinėse ataskaitose deklaruojančių sutartis, kurias, vadovaujantis viešųjų pirkimų nuostatomis, privaloma viešinti CVP IS, tačiau nuo 2015 m. visai neviešinančių tokių sutarčių CVP IS. Jiems buvo siunčiami priminimai, atliekama jų sudarytų sutarčių viešinimo stebėseną. Bendraujant su pirkimų vykdytojais, išaiškėjo, kad daugeliui iš jų – tinkamas metinės ataskaitos užpildymas ir pateikimas CVP IS vis dar kelia didelių sunkumų. Metinėse ataskaitose pateikti neteisingi CVP IS skelbtinų sutarčių duomenys iškraipo ne tik konkrečių pirkimų vykdytojų, bet ir bendrą sutarčių viešinimo stebėsenos rezultatą. Siekdama pagelbėti pirkimų vykdytojams tinkamai susidoroti su šia problema, 2018 m. pabaigoje Tarnyba parengė mokymų filmuką, kuriame detalai buvo aiškinama, kaip tinkamai užpildyti ir pateikti metinę Atn-3 formos ataskaitą.

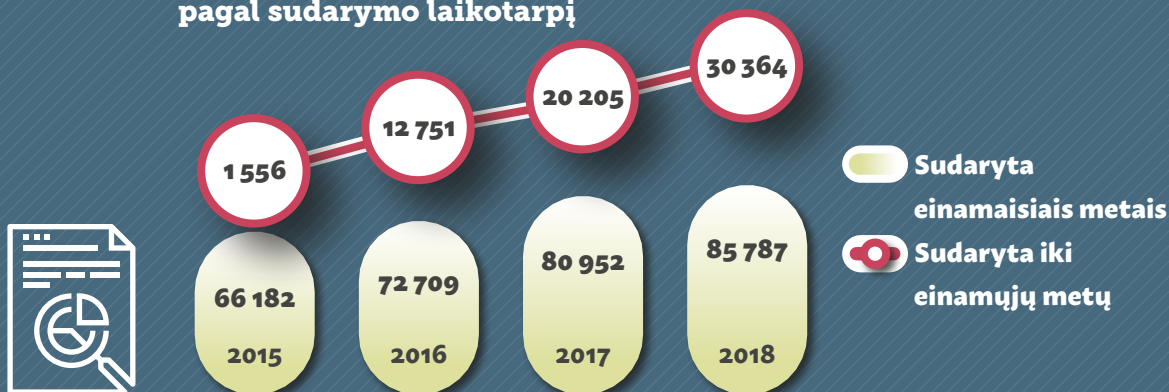
Tinkamo sutarčių viešinimo stebėseną išlieka viena iš prioritetinių prevencinės priežiūros sričių ir 2019 metais.

Po 2018 m. Tarnybos atliktų veiksmų, susijusių su nepaviešintų sutarčių ar jų pakeitimų stebėseną, pirkimų vykdytojai paviešino daugiau nei 30 000 iki 2018 m. sudarytų sutarčių ir jų pakeitimų.

> 43 pav.

CVP IS paviešintų sutarčių ir jų pakeitimų skaičius pagal sudarymo laikotarpį

Sektorinės viešųjų pirkimų apžvalgos

Kadangi Tarnybos atliekamų vertinimų dalis sudaro labai nedidelę visų vidutiniškai per metus įvykstančių viešųjų pirkimų dalį (apie 3 proc.), Tarnyba, siekdama nustatyti sisteminės viešųjų pirkimų sistemos problemas, vis daugiau dėmesio skiria viešųjų pirkimų sektoriinei analizei.

2018 m. parengtos sektorinės apžvalgos

Savivaldybių lengvųjų keleivinių automobilių viešieji pirkimai 2015–2017 m.⁸

Ši apžvalga atskleidė, kad savivaldybės leidžia sau įsigyti ar nuomotį tokius automobilius, kuriems taikyti nieko bendra su racionaliu valstybės lėšų panaudojimu neturintys reikalavimai. Surinkti duomenys parodė, kad kai kurios savivaldybės stengiasi įsigyti ar išsinuomotį gausesnės komplektacijos automobilius, nors, racionaliau įvertinusios savo poreikius ir taupydamos lėšas, galėtų įsigyti tos pačios markės bei modelio standartinės (bazinės) komplektacijos automobilį, atitinkantį visus saugumo ir patikimumo reikalavimus, bet pigesni.

IT pirkimų kvalifikacijos reikalavimų analizė

Tarnyba atliko 263 informacinių technologijų pirkimų, vykdytų 2018 m. sausio–birželio mėnesių laikotarpiu, nustatytų kvalifikacijos reikalavimų analizę. Analizės tikslas – išsiaiškinti, ar nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai turi įtakos dalyvių skaičiui IT sektoriaus pirkimuose.

Atliktos analizės duomenys parodė, kad minimu laikotarpiu vykdytuose pirkimuose dalyvių skaičius yra mažas, dažnai susiduriama su vieno dalyvio problema.

Tarnyba pažymi, jog, vykdant pirkimus, esama daugybės veiksnių, galinčių nulemti dalyvių suinteresuotumą ir galimybę dalyvauti pirkime, pavyzdžiui, įmonės finansiniai bei žmogiškieji ištekliai, patirties stoka, veiklos kryptingumas. Vienas iš nuo dalyvio nepriklausančių veiksnių, galinčių ir dažnai lemiančių nedalyvavimą pirkimuose, – nustatyti ribojantys kvalifikacijos reikalavimai.

Dažniausiai konkurencija ribojama dėl:

- 1) kvalifikacijos reikalavimų gausos;
- 2) nepagrįsto kelių ar daugiau savo esmę skirtingų kvalifikacijos reikalavimų sujungimo į vieną reikalavimą;
- 3) tiekėjo specialistui nebūdingų kompetencijų priskyrimo;
- 4) specifinių reikalavimų.

Užsienio įmonių dalyvavimas Lietuvos ir Lietuvos įmonių – užsienio šalių viešuosiuose pirkimuose 2011–2016 m.⁹

Pagrindinis šios apžvalgos tikslas – supažindinti visuomenę su viešųjų pirkimų dalyviais iš užsienio valstybių: įmonių įvairovę, jų dalyvavimo mastą, sektoriais, kuriais domisi Lietuvoje, ir atvirkščiai, – su Lietuvos įmonėmis, dalyvaujančiomis užsienio šalių viešuosiuose pirkimuose.

EK tyrimų duomenimis, skiriami šie pagrindiniai tarpvalstybinių viešųjų pirkimų naudos aspektai:

- konkurencijos didinimo ir geresnio pasirinkimo kainos ir kokybės požiūriu galimybė;
- galimybė vykdyti sutartį, net jei nacionalinėje viešųjų pirkimų rinkoje nėra tinkamų tiekėjų.

Lietuvos viešuosiuose pirkimuose dalyvauja įvairiausios šalys, pradedant kaimyninėmis Latvija, Lenkija ir baigiant egzotiškomis, pavyzdžiui, Jungtiniais Arabų Emyratais, Naująja Zelandija. 2011–2016 m. Lietuvos viešuosiuose pirkimuose dalyvavo tiekėjai net iš 57 pasaulio valstybių.

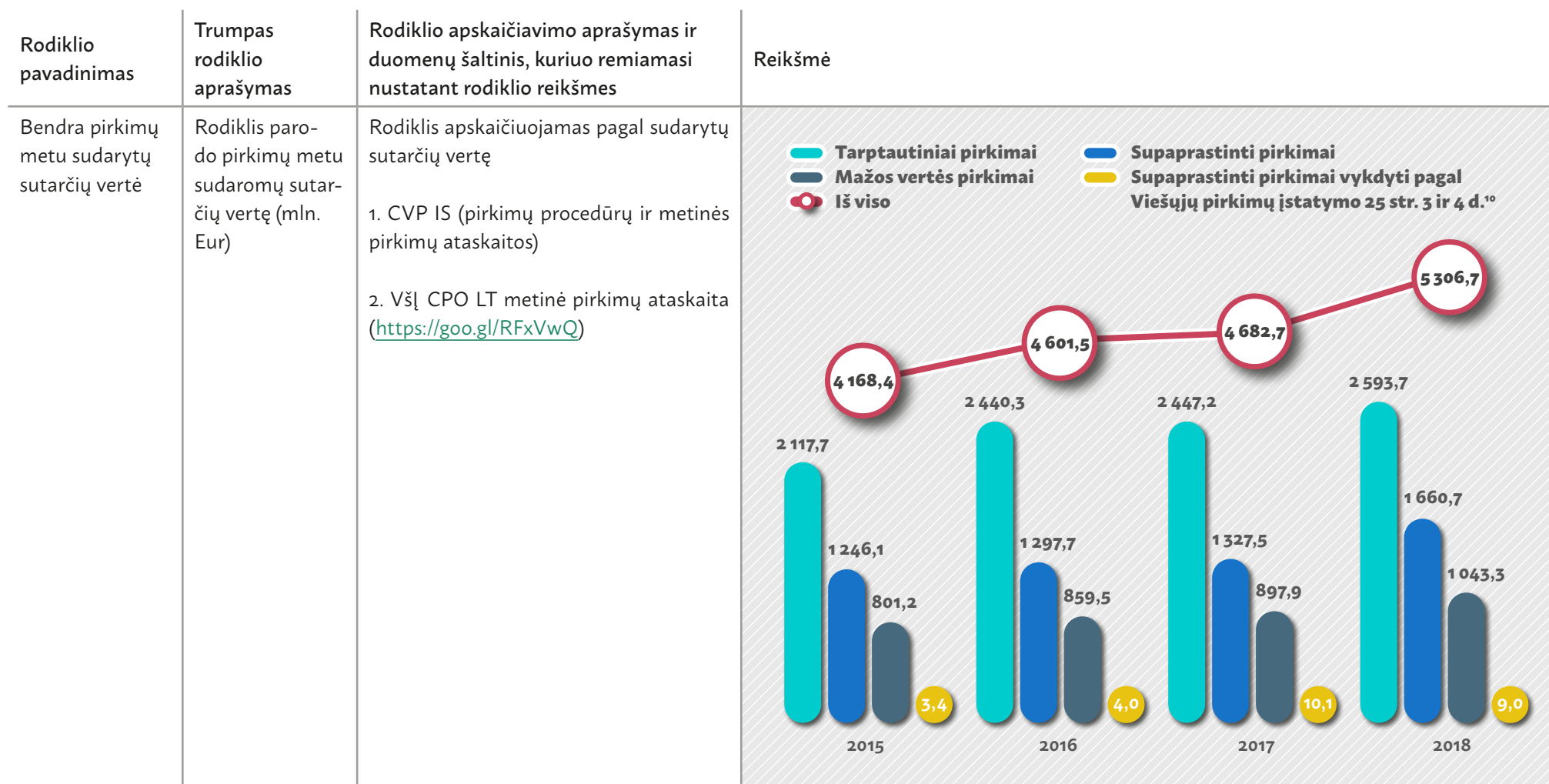
Pagal pirkimo objektų struktūrą Lietuvos perkančiosios organizacijos iš užsienio šalių dažniausiai įsigydavo švietimo ir mokymo – 22,7 proc.; verslo paslaugas (konsultacinės paslaugos, parodų, renginių organizavimo, reklamos paslaugos) – 13,6 proc. Transporto įrangos ir pagalbinių transportavimo gaminių (traukiniai, autobusai, troleibusai, atsarginės detalės ir pan.) – 47,6 proc. – ir statybos darbų – 30,7 proc. – pirkimai iš užsienio įmonių buvo didžiausios vertės, palyginti su kitų pirkimo objektų sutarčių vertėmis.

Lietuvos įmonės didžiausios vertės sutartis sudarė šiuose užsienio šalių viešųjų pirkimų segmentuose: medicinos įrangos, farmacijos ir asmens higienos produktų (30 proc.), statybos darbų (10 proc.), naftos produktų, kuro, elektros ir kitų energijos šaltinių (10 proc.).

9 https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Uzsienio_imoniu_dalyvavimas_Lietuvos_ir_Lietuvos_imoniu-uzsienio_saliu_viesuosiuose_pirkimuose_2011-2016.pdf

A Priedas. Viešųjų pirkimų sistemos efektyvumo stebėsenos rodikliai 2015–2018 m.

¹⁰ Iki 2017 m. liepos 1 d. supaprastinti pirkimai, vykdyti pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 85 str. 5 dalies nuostatomis

Bendras įvykusių pirkimų skaičius	Rodiklis parodo įvykusių pirkimų skaičių	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo unikalų Nr. ir pagal pirkimų metinėse ataskaitose teikiamus mažos vertės pirkimų duomenis 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos) 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ)	<p>Mažos vertės pirkimų skaičius</p> <p>Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Mažos vertės pirkimų skaičius</th><th>Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>756 080</td><td>9 605</td></tr><tr><td>2016</td><td>800 872</td><td>9 293</td></tr><tr><td>2017</td><td>949 415</td><td>9 172</td></tr><tr><td>2018</td><td>1 166 520</td><td>7 999</td></tr></tbody></table>	Metai	Mažos vertės pirkimų skaičius	Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius	2015	756 080	9 605	2016	800 872	9 293	2017	949 415	9 172	2018	1 166 520	7 999
Metai	Mažos vertės pirkimų skaičius	Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius																
2015	756 080	9 605																
2016	800 872	9 293																
2017	949 415	9 172																
2018	1 166 520	7 999																
Bendras tarptautinių ir supaprastintų pirkimų metu sudarytų sutarčių skaičius (be CPO užsakymų ir be mažos vertės pirkimų)	Rodiklis parodo pirkimų metu sudaromų sutarčių skaičių	Rodiklis apskaičiuojamas pagal sudarytų sutarčių skaičių 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)	<p>Sudarytų sutarčių skaičius</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Sudarytų sutarčių skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>18 410</td></tr><tr><td>2016</td><td>17 901</td></tr><tr><td>2017</td><td>18 784</td></tr><tr><td>2018</td><td>17 115</td></tr></tbody></table>	Metai	Sudarytų sutarčių skaičius	2015	18 410	2016	17 901	2017	18 784	2018	17 115					
Metai	Sudarytų sutarčių skaičius																	
2015	18 410																	
2016	17 901																	
2017	18 784																	
2018	17 115																	

<p>Procentinė pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios sektoriaus išlaidų</p>	<p>Rodiklis parodo, kokią dalį valdžios institucijų išlaidų sudaro bendra pirkimų vertė</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su valdžios sektoriaus išlaidomis</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir pirkimų ataskaitos) 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ) 3. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė, (2019-04-05 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77) 	<p> ■ Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur ■ Pirkimų vertė, mln. Eur ● Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc. </p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>13 057,7</td> <td>4 168,4</td> <td>31,9</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>13 244,5</td> <td>4 601,5</td> <td>34,7</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>13 959,7</td> <td>4 682,7</td> <td>33,5</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>15 342,8</td> <td>5 306,7</td> <td>34,6</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.	2015	13 057,7	4 168,4	31,9	2016	13 244,5	4 601,5	34,7	2017	13 959,7	4 682,7	33,5	2018	15 342,8	5 306,7	34,6
Metai	Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.																				
2015	13 057,7	4 168,4	31,9																				
2016	13 244,5	4 601,5	34,7																				
2017	13 959,7	4 682,7	33,5																				
2018	15 342,8	5 306,7	34,6																				
<p>Procentinė pirkimų vertės dalis, skaičiuojant nuo BVP</p>	<p>Rodiklis parodo, kokią dalį šalies BVP sudaro bendra pirkimų vertė</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su šalies BVP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir pirkimų ataskaitos) 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ) 3. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė, (2019-03-01 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77) 	<p> ■ BVP, mln. Eur ■ Pirkimų vertė, mln. Eur ● Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc. </p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>BVP, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>37 426,7</td> <td>4 168,4</td> <td>11,1</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>38 849,4</td> <td>4 601,5</td> <td>11,8</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>42 190,8</td> <td>4 682,7</td> <td>11,1</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>45 133,6</td> <td>5 306,7</td> <td>11,8</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	BVP, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.	2015	37 426,7	4 168,4	11,1	2016	38 849,4	4 601,5	11,8	2017	42 190,8	4 682,7	11,1	2018	45 133,6	5 306,7	11,8
Metai	BVP, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.																				
2015	37 426,7	4 168,4	11,1																				
2016	38 849,4	4 601,5	11,8																				
2017	42 190,8	4 682,7	11,1																				
2018	45 133,6	5 306,7	11,8																				

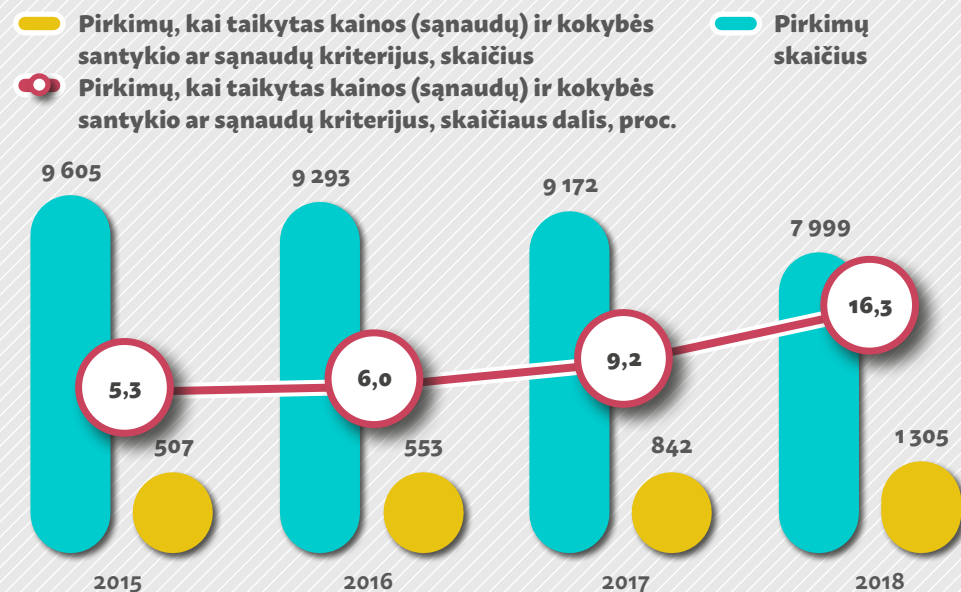
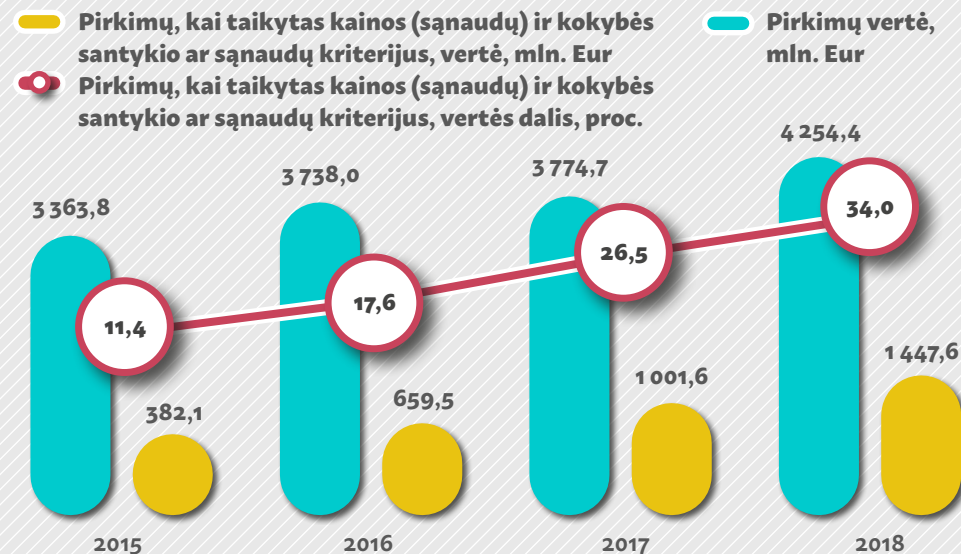
<p>Procentinė sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės</p>	<p>Rodiklis parodo viešai skelbiamų pirkimų vertę rinkos dalyviams. Didesnė rodiklio reikšmė rodo, kad pasiūlymus pirkimuose galėjo pateikti daugiau tiekėjų. Taip pat parodo didesnį pirkimų skaidrumą, nes apie daugiau pirkimų buvo paskelbta viešai</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo procedūrų tipą kaip paskelbtų pirkimo procedūrų santykis su visomis įvykusiomis procedūromis (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)</p> <p>1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)</p> <p>2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ)</p>	<p> ■ Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur ■ Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur ● Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc. </p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur</th> <th>Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur</th> <th>Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>3 143,1</td> <td>3 363,8</td> <td>93,4</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>3 501,2</td> <td>3 738,0</td> <td>93,7</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>3 654,6</td> <td>3 774,7</td> <td>96,8</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>4 168,8</td> <td>4 254,4</td> <td>98,0</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur	Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.	2015	3 143,1	3 363,8	93,4	2016	3 501,2	3 738,0	93,7	2017	3 654,6	3 774,7	96,8	2018	4 168,8	4 254,4	98,0
Metai	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur	Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.																				
2015	3 143,1	3 363,8	93,4																				
2016	3 501,2	3 738,0	93,7																				
2017	3 654,6	3 774,7	96,8																				
2018	4 168,8	4 254,4	98,0																				
<p>Sėkmingų pirkimo procedūrų procentinė dalis</p>	<p>Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų pasibaigia sėkmingai, t. y. sudarius pirkimo–pardavimo sutartis</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo procedūrų pabaigos tipą kaip pirkimo procedūrų, kurios pasibaigė sudarius sutartį, santykis su visais įvykusiais ir neįvykusiais pirkimais (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)</p> <p>1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)</p> <p>2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ)</p>	<p> ■ Įvykusių pirkimų skaičius ■ Neįvykusių pirkimų skaičius ● Sėkmingų pirkimų dalis, proc. </p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Įvykusių pirkimų skaičius</th> <th>Neįvykusių pirkimų skaičius</th> <th>Sėkmingų pirkimų dalis, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2015</td> <td>9 605</td> <td>1 273</td> <td>88,3</td> </tr> <tr> <td>2016</td> <td>9 293</td> <td>1 225</td> <td>88,4</td> </tr> <tr> <td>2017</td> <td>9 172</td> <td>1 289</td> <td>87,7</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>7 999</td> <td>1 784</td> <td>81,8</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Įvykusių pirkimų skaičius	Neįvykusių pirkimų skaičius	Sėkmingų pirkimų dalis, proc.	2015	9 605	1 273	88,3	2016	9 293	1 225	88,4	2017	9 172	1 289	87,7	2018	7 999	1 784	81,8
Metai	Įvykusių pirkimų skaičius	Neįvykusių pirkimų skaičius	Sėkmingų pirkimų dalis, proc.																				
2015	9 605	1 273	88,3																				
2016	9 293	1 225	88,4																				
2017	9 172	1 289	87,7																				
2018	7 999	1 784	81,8																				

Procentinė pirkimų, kuriems taikytas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus, apimties (vertės, skaičiaus) dalis nuo visų pirkimų apimties

Rodiklis parodo, kokią dalį visų pirkimų sudaro pirkimai, kuriems taikytas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus. Didėsnė rodiklio reikšmė parodo, kad orientuojamasi į tam tikrus siektinus kriterijus, t. y. kokybę, naudą, aplinkos apsaugą ir t. t.

Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkime taikytą pasiūlymų vertinimo kriterijų kaip pirkimų, kuriems taikytas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus, vertės (skaičiaus) santykis su visų įvykusių pirkimų verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)
2. VŠĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RfXVwQ>)

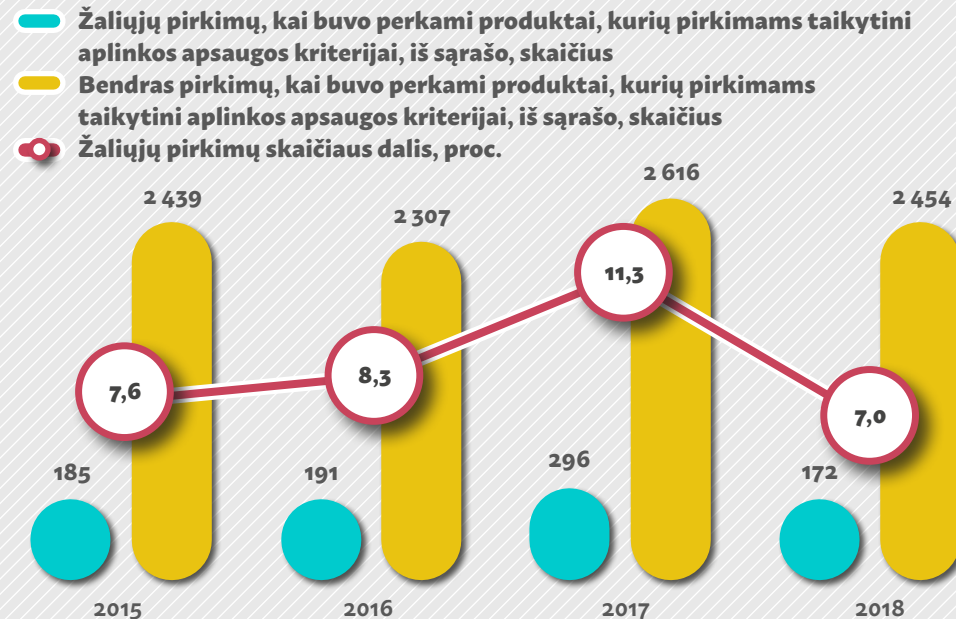
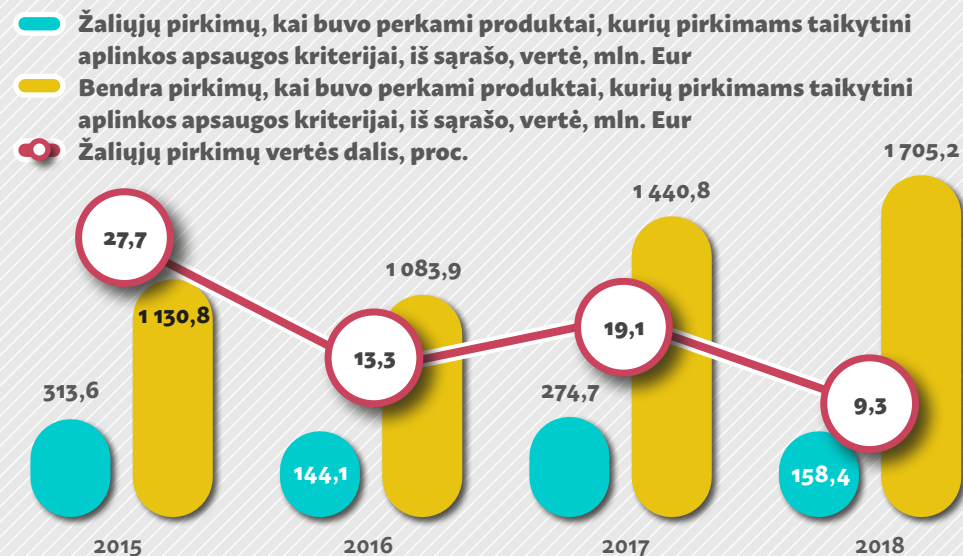
Apskųstų pirkimų procentinė dalis	Rodiklis parodo, kokia pirkimų vertės bei skaičiaus dalis kasmet apskundžiama, t. y. pateikiama pretenzija pirkimų vykdytojui ar ieškinys teismui	Rodiklis apskaičiuojamas apskųstų pirkimų skaičių bei vertę lyginant su visais įvykusiais pirkimais pagal skaičių ir vertę. Laikoma, kad pirkimas buvo apskųstas, jei pirkimo procedūrų ataskaitoje pažymima, jog pirkimas (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) sulaukė tiekėjo pretenzijos arba buvo pateiktas ieškinys teismui 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos) 2. VŠĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ)	<div><div></div> Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.</div> <div><div></div> Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.</div> <div><div></div> Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.</div> <div><div></div> Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.</div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>34,3</td><td>11,0</td><td>9,4</td><td>1,6</td></tr><tr><td>2016</td><td>40,3</td><td>18,1</td><td>12,1</td><td>1,4</td></tr><tr><td>2017</td><td>41,5</td><td>15,3</td><td>11,7</td><td>3,8</td></tr><tr><td>2018</td><td>40,9</td><td>15,1</td><td>12,0</td><td>1,5</td></tr></tbody></table>	Metai	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.	2015	34,3	11,0	9,4	1,6	2016	40,3	18,1	12,1	1,4	2017	41,5	15,3	11,7	3,8	2018	40,9	15,1	12,0	1,5
Metai	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.																								
2015	34,3	11,0	9,4	1,6																								
2016	40,3	18,1	12,1	1,4																								
2017	41,5	15,3	11,7	3,8																								
2018	40,9	15,1	12,0	1,5																								
Procentinė CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro tiekėjų skaičiaus šalyje	Rodiklis parodo, kokia dalis Lietuvoje veikiančių įmonių dalyvauja pirkimuose. Didėsnė rodiklio reikšmė rodo geresnį verslo įsitraukimą į viešojo sektoriaus organizuojamus pirkimus, o tai savo ruožtu lemia didesnę konkurenciją ir racionalių valstybės lėšų panaudojimą	Rodiklis apskaičiuojamas lyginant metų pradžioje Lietuvoje veikiančių įmonių skaičių (be viešojo sektoriaus) su CVP IS metų pradžioje registruotais Lietuvos tiekėjais. Lyginami skaičiai neapima fizinių asmenų, ūkininkų, antstolių ir advokatų kontorų 1. CVP IS (užsiregistravusių Lietuvos tiekėjų sąrašas) 2. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė (2019-01-25 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77)	<div><div></div> Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius</div> <div><div></div> CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius</div> <div><div></div> CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.</div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius</th><th>CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius</th><th>CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>76 427</td><td>14 838</td><td>19,4</td></tr><tr><td>2016</td><td>79 840</td><td>17 330</td><td>21,7</td></tr><tr><td>2017</td><td>83 256</td><td>20 764</td><td>24,9</td></tr><tr><td>2018</td><td>83 439</td><td>24 734</td><td>29,6</td></tr><tr><td>2019</td><td>84 890</td><td>26 950</td><td>31,7</td></tr></tbody></table>	Metai	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius	CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius	CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.	2015	76 427	14 838	19,4	2016	79 840	17 330	21,7	2017	83 256	20 764	24,9	2018	83 439	24 734	29,6	2019	84 890	26 950	31,7	
Metai	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius	CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius	CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.																									
2015	76 427	14 838	19,4																									
2016	79 840	17 330	21,7																									
2017	83 256	20 764	24,9																									
2018	83 439	24 734	29,6																									
2019	84 890	26 950	31,7																									

Žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, apimties (vertės ir skaičiaus) dalis

Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų, kai perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, atliekami „žaliai“. Didesnė rodiklio reikšmė rodo pirkimo vykdytojų pastangas prisidėti prie skatinimo kurti kuo daugiau aplinkai palankių produktų. Siektina rodiklio reikšmė nustatyta [čia](#).

Rodiklis apskaičiuojamas lyginant bendrą žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, vertę (skaičių) su bendra pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)
2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RfXVwQ>)

„Vieno tiekėjo“ pirkimai (tarp-tautiniuose pirkimuose) – „vienas tiekėjas“, CVP IS duomenimis; „vienas tiekėjas“, TED duomenimis.

Rodiklis parodo pirkimų dalį, kai konkurse dalyvavęs vienintelis tiekėjas neturėjo konkurencijos

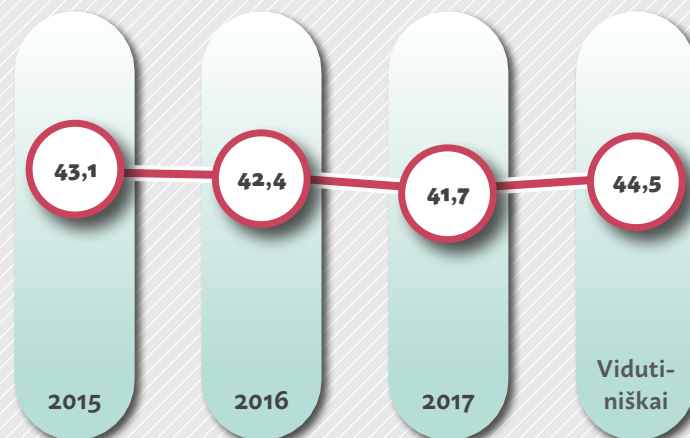
Rodiklis apskaičiuojamas pagal pateiktų pasiūlyimų skaičių iš pirkimų procedūrų ataskaitų pasiūlymų (kiekvienai pirkimo objekto daliai atskirai) eilės neįtraukiant atmestų pasiūlymų

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)

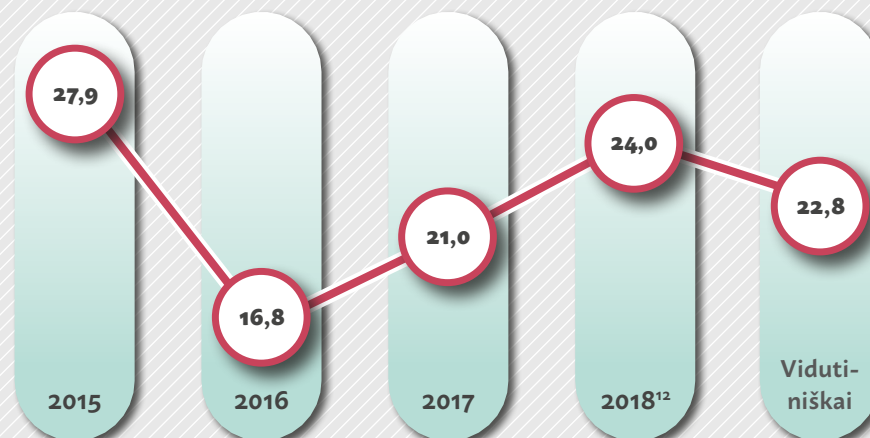
Rodiklis apskaičiuojamas pagal gautų pasiūlyimų skaičių (įskaitant atmestus pasiūlymus, bet neįtraukiant pirkimų vykdytų siekiant sudaryti preliminarąją sutartį arba taikant dinaminę pirkimų sistemą) iš tarptautinių skelbimų apie pirkimo sutarties sudarymą

1. TED'e skelbiami tarptautiniai skelbimai apie pirkimo sutarties sudarymą (<https://goo.gl/KkCZYx>)

„Vieno tiekėjo“ pirkimų, CVP IS duomenimis, dalis, proc.¹¹

„Vieno tiekėjo“ pirkimų, TED duomenimis, dalis, proc.

11 2018 m. reikšmė bus nustatyta 2019 m. III ketv.

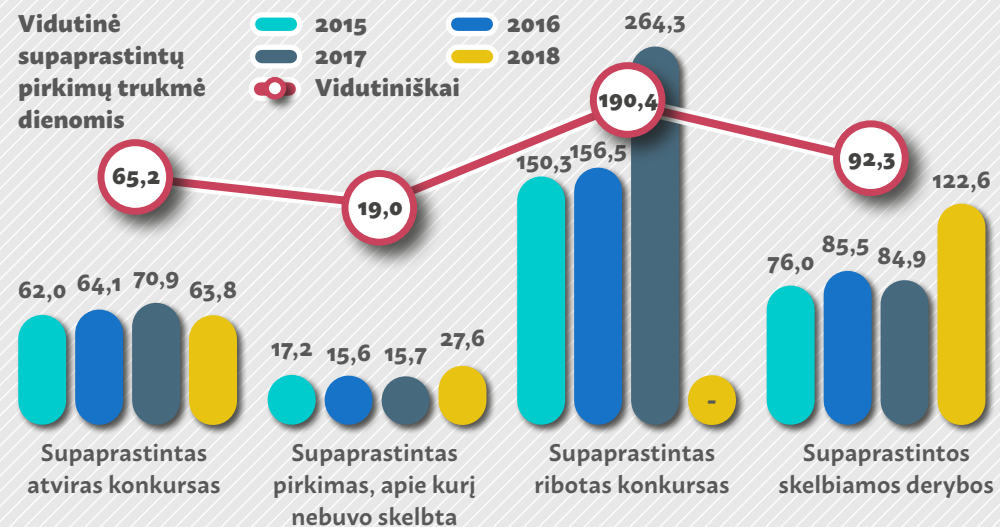
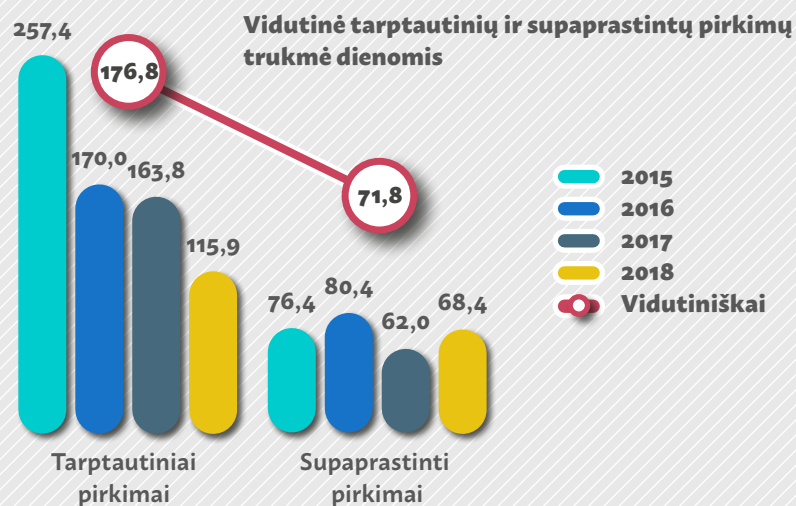
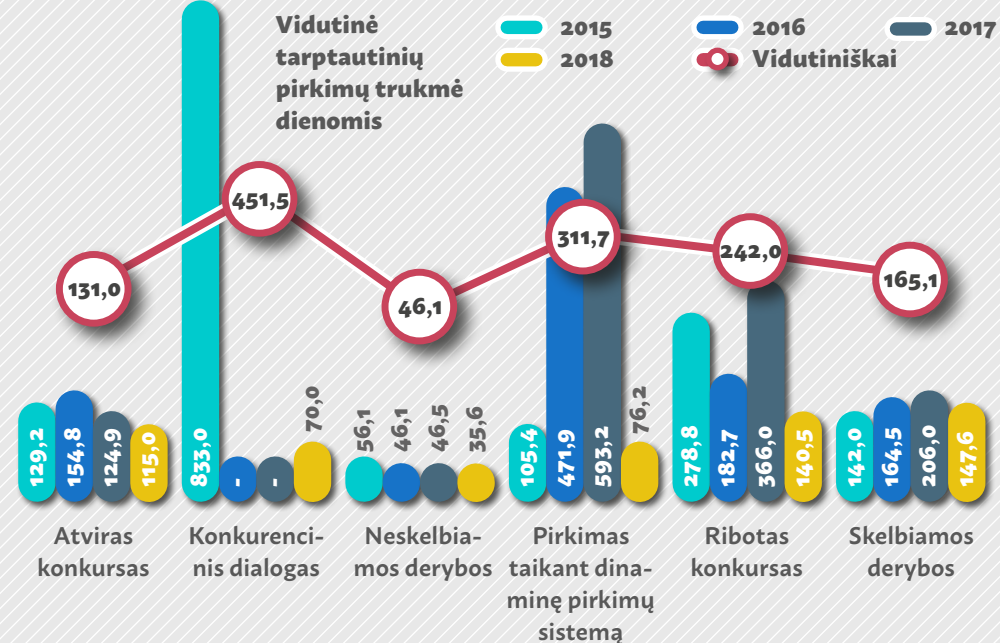
12 2018 m. duomenys preliminarūs

Vidutinė tarptautinių ir supaprastintų pirkimų procedūrų trukmė pagal pirkimo būdus

Rodiklis parodo pirkimų procedūrų trukmę

Rodiklis apskaičiuojamas, pirkimo procedūrų trukmę nustatant kaip skirtumą tarp skelbimo apie pirkimą paskelbimo datos (jei pirkimas neskelbtas – pagal kvietimo pateikti pasiūlymus išsiuntimo datos) ir sutarties sudarymo datos, dienomis

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)

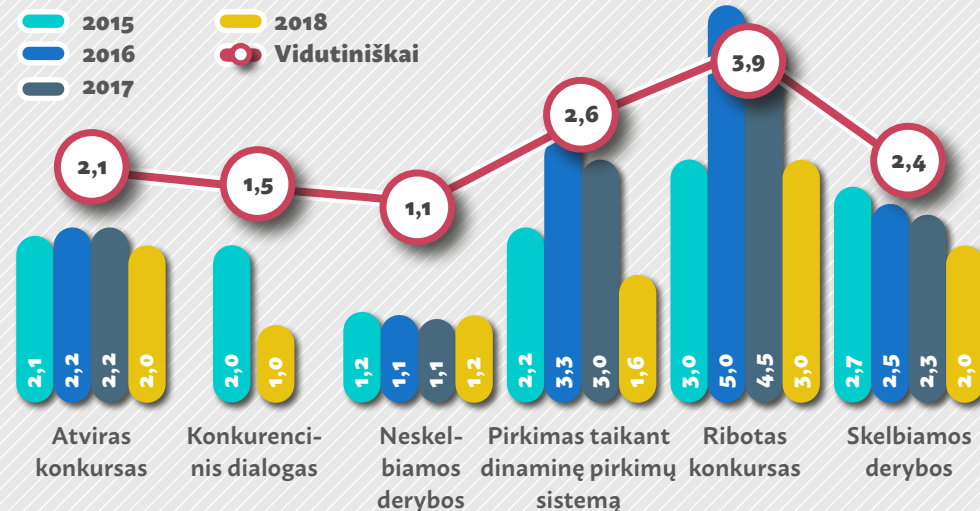
Vidutinis pasiūlymų skaičius tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose pagal pirkimo būdus (be pirkimų, kurie vykdyti siekiant sudaryti preliminarįsias sutartis)

Rodiklis parodo konkurencingumą pirkimuose

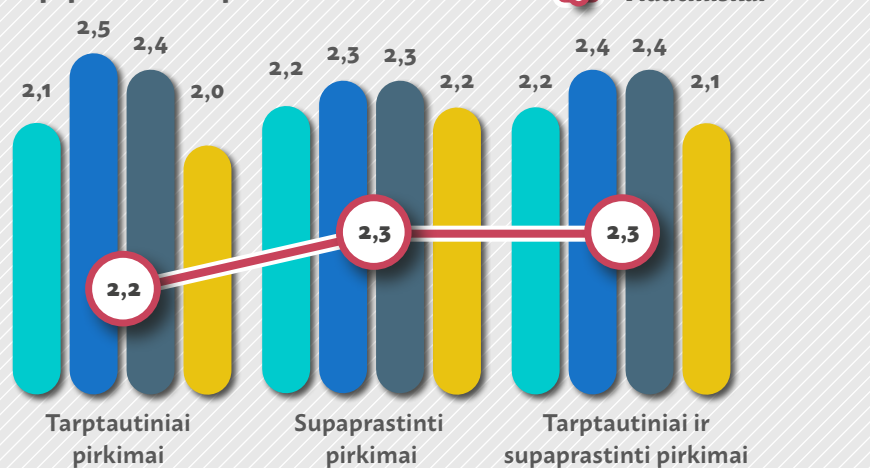
Rodiklis apskaičiuojamas pagal pateiktų pasiūlymų skaičių iš pirkimų procedūrų ataskaitų pasiūlymų (kiekvienai pirkimo objekto daliai atskirai) eilės neįtraukiant atmestų pasiūlymų

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)

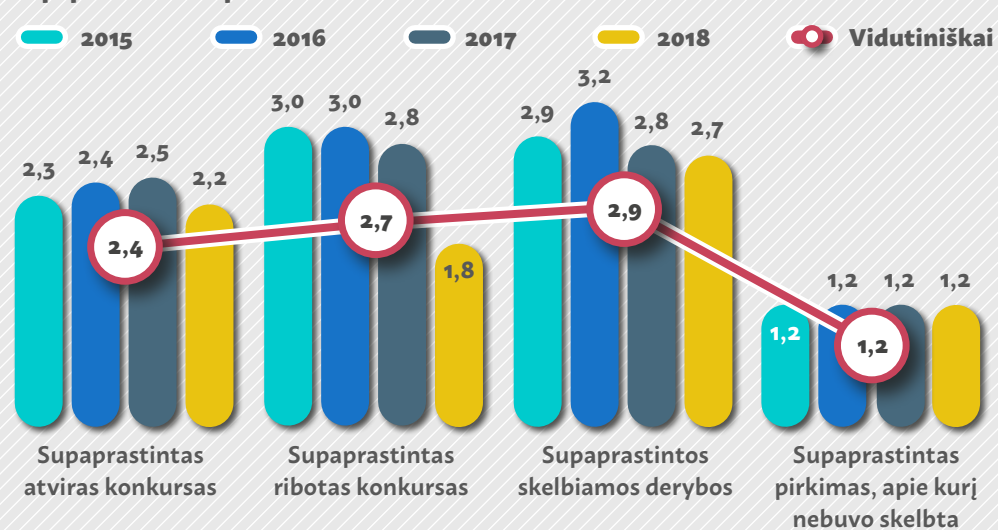
Vidutinis pasiūlymų skaičius, tekęs vienai pirkimo objekto daliai, tarptautiniuose pirkimuose

Vidutinis pasiūlymų skaičius, tekęs vienai pirkimo objekto daliai, tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose

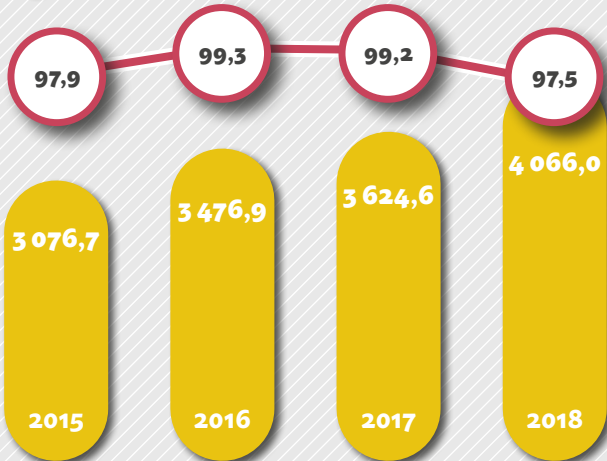
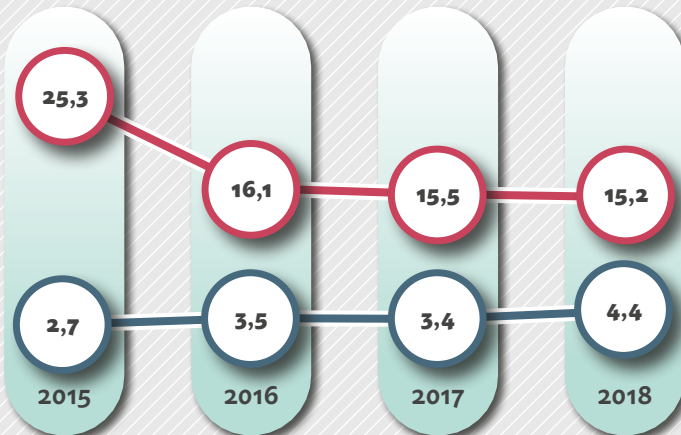

Vidutinis pasiūlymų skaičius, tekęs vienai pirkimo objekto daliai, supaprastintuose pirkimuose

Inovatyvių pirkimų vertės dalis	Rodiklis parodo, kokią dalį inovatyvių pirkimų vertė sudaro nuo visų vykdytų pirkimų vertės. Didesnė rodiklio reikšmė parodo dažnesnį inovacijų panaudojimą viešajame sektoriuje. Siektina rodiklio reikšmė nustatyta čia .	Rodiklis apskaičiuojamas lyginant bendrą inovatyvių pirkimų vertę su bendra pirkimų verte (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos) 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ)	<div><div>Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur</div><div>Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.</div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>1,1</td><td>0,03</td></tr><tr><td>2016</td><td>1,8</td><td>0,04</td></tr><tr><td>2017</td><td>0,9</td><td>0,02</td></tr><tr><td>2018</td><td>2,4</td><td>0,07</td></tr></tbody></table>	Metai	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur	Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.	2015	1,1	0,03	2016	1,8	0,04	2017	0,9	0,02	2018	2,4	0,07
Metai	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur	Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.																
2015	1,1	0,03																
2016	1,8	0,04																
2017	0,9	0,02																
2018	2,4	0,07																
Procentinė e. pirkimų skaičiaus dalis	Rodiklis parodo skelbiamų elektroninių pirkimų skaičiaus dalį nuo bendro skelbiamų pirkimų skaičiaus	Rodiklis apskaičiuojamas iš skelbimų apie pirkimą kaip elektroninių skelbiamų pirkimų skaičiaus ir bendro skelbiamų pirkimų skaičiaus santykis 1. CTM duomenys	<div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius</div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.</div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>12 531</td><td>92,8</td></tr><tr><td>2016</td><td>13 896</td><td>97,9</td></tr><tr><td>2017</td><td>18 188</td><td>98,5</td></tr><tr><td>2018</td><td>24 879</td><td>99,8</td></tr></tbody></table>	Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.	2015	12 531	92,8	2016	13 896	97,9	2017	18 188	98,5	2018	24 879	99,8
Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.																
2015	12 531	92,8																
2016	13 896	97,9																
2017	18 188	98,5																
2018	24 879	99,8																

Procentinė e. pirkimų vertės dalis	Rodiklis parodo skelbiamų elektroninių pirkimų vertės dalį nuo bendros skelbiamų pirkimų vertės	Rodiklis apskaičiuojamas iš skelbimų apie pirkimą kaip elektroninių skelbiamų pirkimų vertės ir bendros skelbiamų pirkimų vertės santykis 1. CVP IS (skelbimai apie pirkimus, pirkimų procedūrų ataskaitos) 2. CTM duomenys	<div><div><div></div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur</div></div><div><div></div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.</div></div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>3 076,7</td><td>97,9</td></tr><tr><td>2016</td><td>3 476,9</td><td>99,3</td></tr><tr><td>2017</td><td>3 624,6</td><td>99,2</td></tr><tr><td>2018</td><td>4 066,0</td><td>97,5</td></tr></tbody></table>	Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.	2015	3 076,7	97,9	2016	3 476,9	99,3	2017	3 624,6	99,2	2018	4 066,0	97,5
Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.																
2015	3 076,7	97,9																
2016	3 476,9	99,3																
2017	3 624,6	99,2																
2018	4 066,0	97,5																
Centralizuotų pirkimų dalis nuo visų tarptautinių ir supaprastintų pirkimų	Rodiklis parodo kokią dalį centralizuoti pirkimai užima (pagal vertę ir pagal skaičių) tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose	Rodiklis apskaičiuojamas pirkimų, kuriems nurodytas centralizuoto pirkimo kriterijus, santykiu su visais įvykusiais pirkimais (pagal vertę ir pagal skaičių) tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos) 2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ)	<div><div><div></div><div>Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.</div></div><div><div></div><div>Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.</div></div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.</th><th>Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2015</td><td>25,3</td><td>2,7</td></tr><tr><td>2016</td><td>16,1</td><td>3,5</td></tr><tr><td>2017</td><td>15,5</td><td>3,4</td></tr><tr><td>2018</td><td>15,2</td><td>4,4</td></tr></tbody></table>	Metai	Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.	Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.	2015	25,3	2,7	2016	16,1	3,5	2017	15,5	3,4	2018	15,2	4,4
Metai	Centralizuotų pirkimų vertės dalis, proc.	Centralizuotų pirkimų skaičiaus dalis, proc.																
2015	25,3	2,7																
2016	16,1	3,5																
2017	15,5	3,4																
2018	15,2	4,4																

Smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių laimėjimas

Rodiklis parodo, kokią procentinę dalį sudaro pirkimuose laimėjęs smulkiojo ir vidutinio verslo įmonės

Rodiklis apskaičiuojamas iš pirkimų (tarptautinių ir supaprastintų pirkimų) procedūrų ataskaitų, imant sutartis sudariusias įmones ir priskiriant atitinkamai kategorijai: atsižvelgiama į įmonės darbuotojų skaičių, įmonės metinių pajamų dydį ir pajamų balanse nurodytą turto vertę

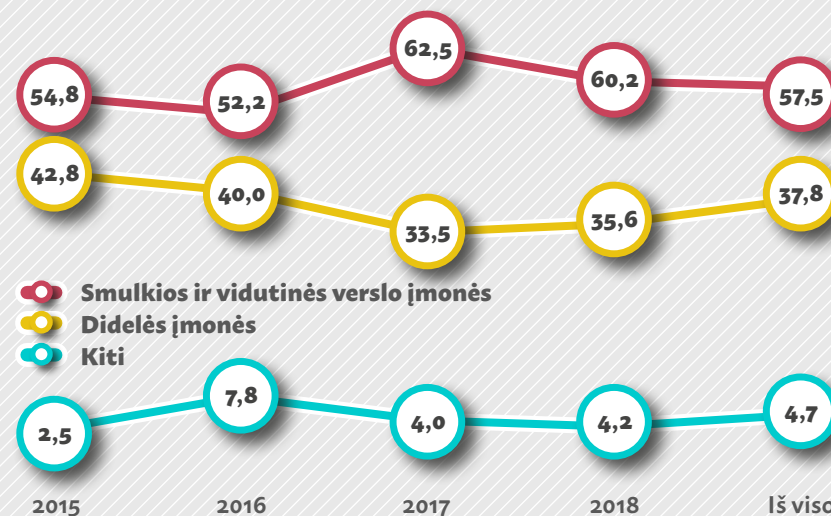
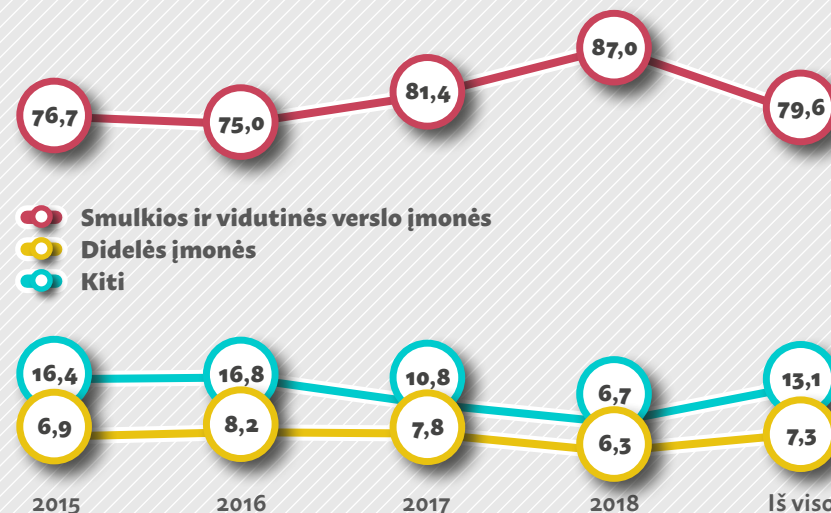
1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)
2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RFxVwQ>)
3. Lietuvos statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonių dydį

Smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas

Rodiklis parodo, kokia yra procentinė smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių sudarytų sutarčių vertės dalis

Rodiklis apskaičiuojamas iš pirkimų (tarptautinių ir supaprastintų pirkimų) procedūrų ataskaitų, imant sutartis sudariusias įmones ir priskiriant atitinkamai kategorijai: atsižvelgiama į įmonės darbuotojų skaičių, įmonės metinių pajamų dydį ir pajamų balanse nurodytą turto vertę

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos)
2. VšĮ CPO LT metinė pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RFxVwQ>)
3. Lietuvos statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonių dydį

Viešųjų pirkimų tarnyba

Kareivių g. 1, 08221 Vilnius

Tel. (8 5) 219 7001,

Faks. (8 5) 213 6213

El. p. info@vpt.lt

vpt.lrv.lt